

VGR Analys 2019:34
Koncernkontoret
2019-08-30

Utvärdering av arbetsmiljö och arbetssätt i nya Regionens hus i Skövde

6-månadersuppföljning juni 2019

Innehåll

Sammanfattning	4
Inledning	5
Om enkätundersökningen	5
Kontorstyp.....	6
Avskildhet	7
Den fysiska arbetsplatsen.....	8
Sekretess.....	12
Kommunikation	13
Distraction.....	14
Produktivitet.....	15
Samverkan på arbetsplatsen	16
Hälsa och välbefinnande	19
Arbetsbelastning.....	21
Allmänna frågor	22
Sammanfattande kommentarer	26

Figurförteckning

Figur 1: Att arbeta i min nuvarande kontorsmiljö tycker jag fungerar... ..	6
Figur 2: Hur nöjd är du med avskildheten?.....	7
Figur 3: Hur nöjd är du med den fysiska arbetsplatsen? (1)	8
Figur 4: Hur nöjd är du med den fysiska arbetsplatsen? (2)	9
Figur 5: Hur ofta sitter du på samma arbetsplats som föregående arbetsdag?	10
Figur 6: Hur ofta växlar du arbetsstation/arbetsmiljö under dagen?	11
Figur 7: Hanterar du sekretessbelagda uppgifter?.....	12
Figur 8: Hur ofta kan du utföra dina arbetsuppgifter med sekretessbelagt material på ett tillfredsställande sätt?	12
Figur 9: Hur nöjd är du med möjligheten till koncentrationskrävande arbete?	13
Figur 10: Ditt kontor är optimalt utformat för dina arbetsuppgifter.	14
Figur 11: Hur ofta klarar du att vara produktiv på din nuvarande arbetsplats?	15
Figur 12: Hur ofta blir du av någon anledning störd?	16
Figur 13: Hur fungerar samarbetet inom din enhet/arbetsgrupp?	17
Figur 14: Hur fungerar samarbetet mellan olika enheter/arbetsgrupper?	17
Figur 15: Är stämningen bra mellan dig och dina arbetskamrater?	18

Figur 16: Känner du dig delaktig i gemenskapen på din arbetsplats?	18
Figur 17: Hur ofta under de senaste två veckorna har du på jobbet känt dig.....	19
Figur 18: Hur ofta har du känt dig stressad?	20
Figur 19: Hur ofta har du haft huvudvärk?	21
Figur 20: När du är på kontoret, hur stor andel i procent per vecka arbetar du vanligtvis med uppgifter som... ..	21
Figur 21: När du är på arbetsplatsen/kontoret, hur många timmar per vecka arbetar du vanligtvis.....	22
Figur 22: Hur gammal är du?	23
Figur 23: Kön?	23
Figur 24: Vilken förvaltning tillhör du?.....	24
Figur 25: Är du medarbetare eller chef?	24
Figur 26: Hur stor del av din arbetsvecka arbetar du.....	25

Sammanfattning

Om undersökningen

Föreliggande mätning är en av flera för att undersöka medarbetarnas upplevelser av arbetsmiljö och arbetssätt i nya Regionens hus i Skövde respektive Göteborg. Denna enkätundersökning riktar till medarbetarna i Skövde och är en uppföljning utförd under maj-juni 2019, sex månader efter flytten till det nya huset. För att kunna urskilja skillnader över tid genomfördes en nulägesanalys två månader innan flytten och ytterligare en uppföljande studie görs tolv månader efter. Undersökningen och resultatredovisningen har genomförts av Cecilia Olbin Gard och Åsa Rydin Svenberg på koncernavdelning data och analys, enhet samhällsanalys. Enkäten skickades ut till 395 medarbetare varav 285 valde att svara, vilket ger en svarsfrekvens på 72,2 %.

Resultat

I denna uppföljande enkätstudie anger en majoritet att de i dagsläget sitter i ett aktivitetsbaserat kontor. Sex månader efter flytten till det nya huset är det en något lägre nöjdhet med den nuvarande kontorsmiljön. Det är en högre nöjdhet när det gäller möjligheten att se ut samt mängden ljus på arbetsplatsen. Lägre nöjdhet uppmäts avseende luftflödet vid arbetsplatsen. Det är en hög nöjdhet avseende arbetsplatsens estetiska utseende. Lägre nöjdhet är det gällande förvaringsmöjligheterna. Rörligheten på arbetsplatsen från en arbetsdag till en annan samt under samma arbetsdag har ökat i och med flytten till det nya huset. Efter flytten är det färre som anser att kan arbeta med sekretessbelagda uppgifter på ett tillfredsställande sätt. Det är också färre som anser att miljön ger möjlighet till koncentrationskrävande arbete och att kontoret är optimalt utformat. Det är en lägre andel som anser att de klarar att vara produktiva i den nya arbetsmiljön. Det är vanligare att bli störd och inte till fullo kunna koncentrera sig på sina arbetsuppgifter.

Samverkan inom den egna enheten samt mellan olika enheter upplevs fungera bra bland de som svarat på enkäten, även om resultatet är något försämrat vid en jämförelse med tidigare undersökning. Båda mätningarna visar att respondenterna alltid eller ofta erfar en bra stämning mellan sig och sina arbetskamrater, även här kan en se en något försämrat resultat jämfört med innan flytten. Samma mönster finns angående delaktigheten i gemenskapen på arbetsplatsen. Svaren om hälsa och välbefinnande ter sig något mer negativa vid en översiktlig jämförelse med undersökningen innan flytten till det nya huset. Särskilt tydligt är det gällande känslan av att vara ofokuserad och fullt koncentrerad. Känslan av stress har ökat något sedan senaste mätningen samtidigt som personer som anger att de haft huvudvärk är något fler nu än tidigare.

En genomsnittlig arbetsvecka för de som besvarat enkäten består till 72 % av koncentrationskrävande arbete och till 28 % av rutinemässiga uppgifter. Till största delen består en genomsnittlig vecka på kontoret av enskilt arbete. Medelåldern på de som svarat är 49 år. Merparten – drygt 60 procent – av respondenterna är kvinnor. De flesta av de som besvarat enkäten arbetar inom Koncernkontoret, följt av Västtrafik och Regionsservice. Av de som svarat är 252 personer (89 %) medarbetare och 30 personer (11 %) chefer. Den genomsnittliga arbetstiden per vecka inklusive övertid är 40,3 timmar. Uppskattningsvis förläggs i genomsnitt 65 % av respondenternas arbetsvecka på kontoret, ca en fjärdedel på annan plats och 9 % hemma.

Inledning

Byggnationen av två nya Regionens hus i Skövde respektive Göteborg samlokaliserar flera verksamheter med syftet att underlätta samarbete och ett mer effektivt nyttjande av lokaler.

De nya kontoren är uppbyggda enligt ett aktivitetsbaserat arbetssätt. Det innebär att medarbetarna kan välja arbetsplats utifrån de uppgifter och behov de har för närvarande. Kontorsytorna innehåller tysta zoner för koncentrerat arbete, lugna zoner och samarbetsytor samt rum för möten eller telefonsamtal.

Medarbetarna i det nya Regionens hus i Skövde flyttade in i november 2018 och i Göteborg har inflyttning skett under maj/juni 2019.

Denna rapport är en utvärdering av hur medarbetarna upplever arbetsmiljö och arbetssätt och avser de personer som är placerade i Skövde. De verksamheter som berörs är: Folktandvården, Habilitering och hälsa, Koncernkontoret inkl. VGR IT, Naturbruksförvaltningen, Närhälsan, Patientnämndernas kansli, Regionservice, Revisionsenheten, Stiftelsen Skaraborgsinstitutet¹, Västarvet, Västfastigheter och Västtrafik AB.

Om enkätundersökningen

Föreliggande mätning är en av flera för att undersöka medarbetarnas upplevelser av arbetsmiljö och arbetssätt i nya Regionens hus i Skövde respektive Göteborg. Denna enkätundersökning riktas till medarbetarna i Skövde och är en uppföljning utförd under maj-juni 2019, sex månader efter flytten till det nya huset. För att kunna urskilja skillnader över tid genomfördes en nulägesanalys två månader innan flytten och ytterligare en uppföljande studie görs tolv månader efter.

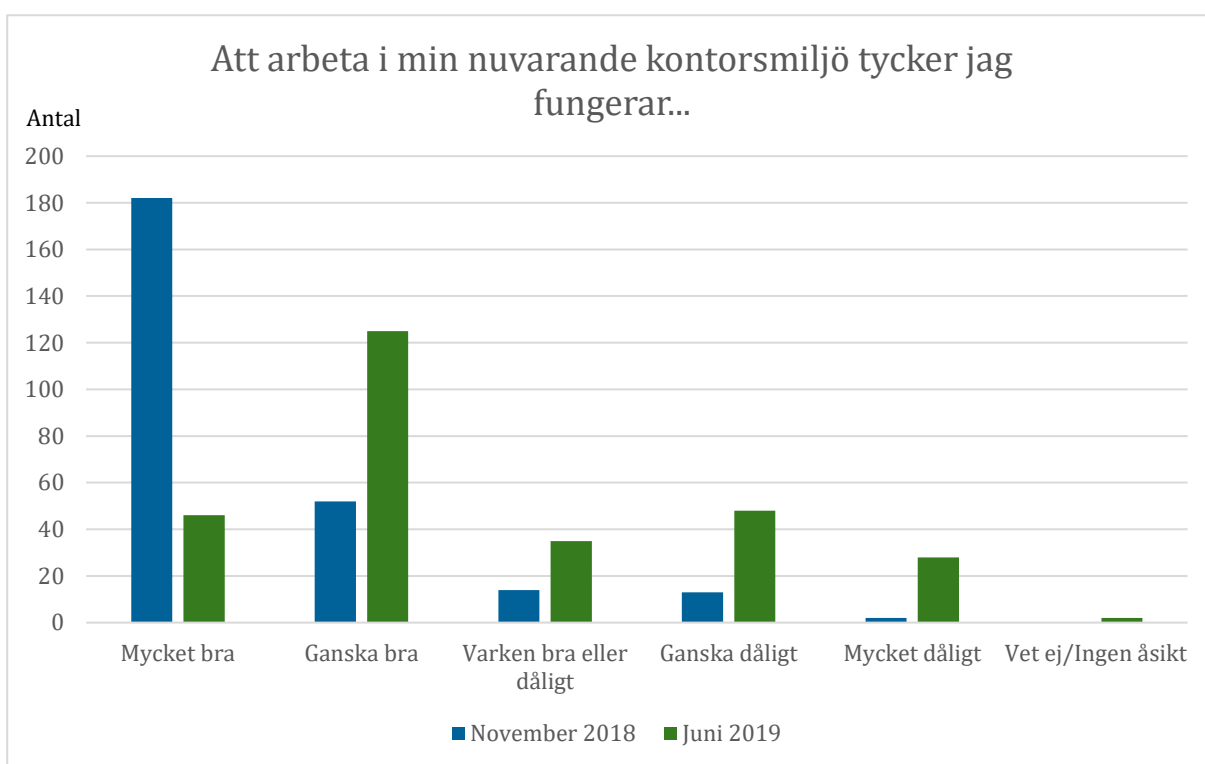
Enkätundersökningen och resultatredovisningen har genomförts av Cecilia Olbin Gard och Åsa Rydin Svenberg på koncernavdelning data och analys, enhet samhällsanalys.

Enkäten skickades ut till 395 medarbetare varav 285 valde att svara, vilket ger en svarsfrekvens på 72,2 %.

¹ Skaraborgsinstitutet är ännu inte inflyttade i nya regionens hus i Skövde och har inte ingått i denna uppföljning.

Kontorstyp

I denna uppföljande enkätstudie är det 83 % som anger att de i dagsläget sitter i ett aktivitetsbaserat kontor. Det kan jämföras med nulägesanalysen från hösten 2018 då motsvarande andel endast var 4 %. Innan flytt till nya regionens hus satt majoriteten (62 %) i enskilda kontorsrum, vilket innebär att det skett en förändring i den fysiska arbetsmiljön för de allra flesta som svarat på enkäten. Figuren nedan visar att det sex månader efter flytten till det nya huset är en något lägre nöjdhet med den nuvarande kontorsmiljön. I november 2018 var det hela 69 % som angav att den nuvarande kontorsmiljön fungerar *mycket bra*, jämfört med 16 % i juni 2019. Merparten tycker dock att miljön fungerar *mycket* eller *ganska bra*. Dock kan noteras att antal personer som upplever kontorsmiljön fungerar *mycket* eller *ganska dåligt* har ökat från 15 till 76 personer, motsvarande 6 respektive 27 %.

Figur 1: Att arbeta i min nuvarande kontorsmiljö tycker jag fungerar...

Ett flertal personer valde att motivera sina svar. De flesta kommentarerna handlar om att det upplevs vara tidskrävande och ineffektivt att förflytta sig/sitt arbetsmaterial samt ergonomiska hjälpmedel och installera sig vid skrivbordet.

"ABW-kontoret gör mitt arbete ineffektivt. Mycket tid går åt till att starta upp, stänga ner, leta plats, rum m.m. Tiden som läggs på 'rent' arbete är mindre än tidigare, då jag hade cellkontor."

Det ges även en hel del synpunkter på att det är svårt att hitta en plats som tillgodoser behoven. Flera beskriver att det är alltför stökigt i den lugna zonen, samtidigt som de behöver ha möjlighet att ta telefonsamtal på plats, vilket gör att den tysta zonen inte heller fungerar för dem. Många kommentarer handlar om att det är svårt att koncentrera sig och få arbetsro på grund av lyhördhet, hög ljudvolym och återkommande störande intryck. För

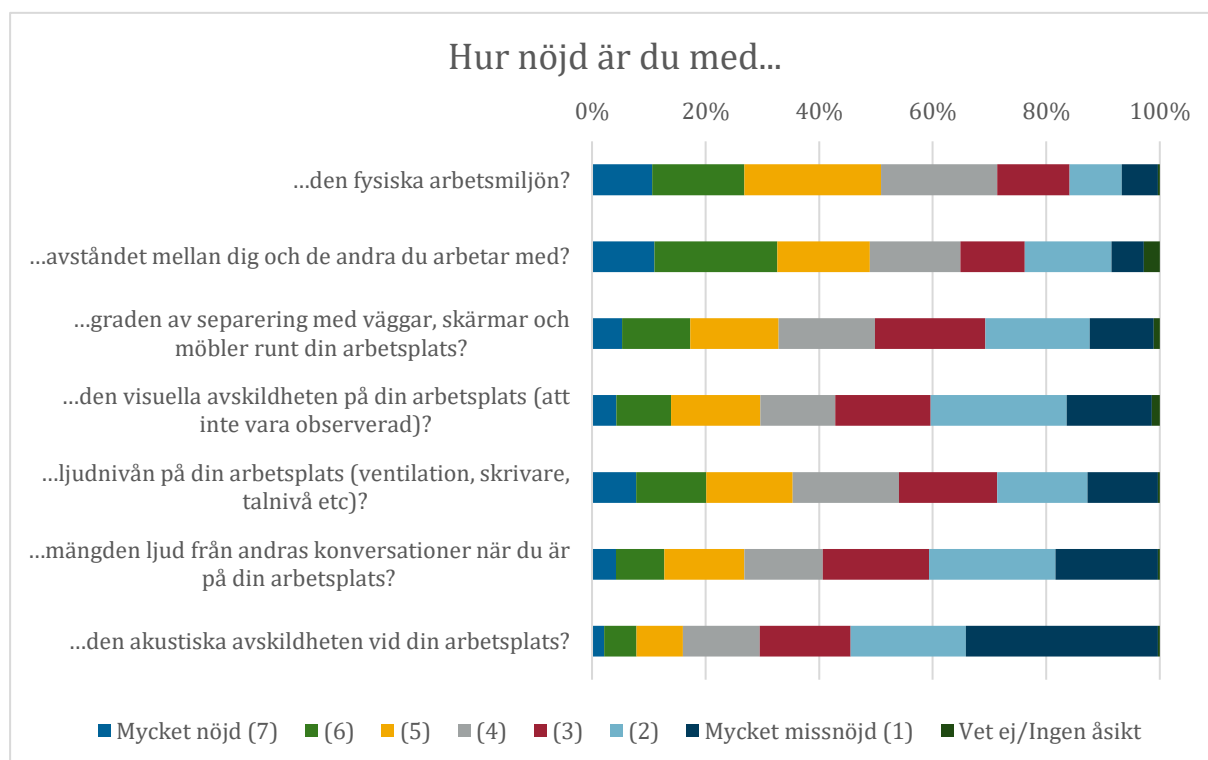
vissa känns det olustigt att andra kan lyssna på deras telefonsamtal och se vad de arbetar med, även om inte är sekretessbelagda uppgifter.

”Jag har svårt att skärma av ljud- och synintryck och känner att jag blir mindre effektiv, får mindre gjort, tappar motivation och arbetsglädje.”

”Konceptet ABW är bra men lokalen stödjer inte det fullt ut. Samarbetsytorna ligger i direkt anslutning till de lugna zonerna vilket innebär att jag inte kan sitta i den lugna zonen när mina arbetsuppgifter förutsätter en lugn zon.”

Därtill uttrycker flera av de som svarat önskemål om förbättrad inomhusluft, fler datorskärmar och anpassningsbara möbler i Skype-rummen. En handfull av de svarande beskriver den nya arbetsmiljön som en klar förbättring, att den ger en ökad flexibilitet och effektivitet jämfört med att sitta i cellkontor.

Avskildhet

Figur 2: Hur nöjd är du med avskildheten?

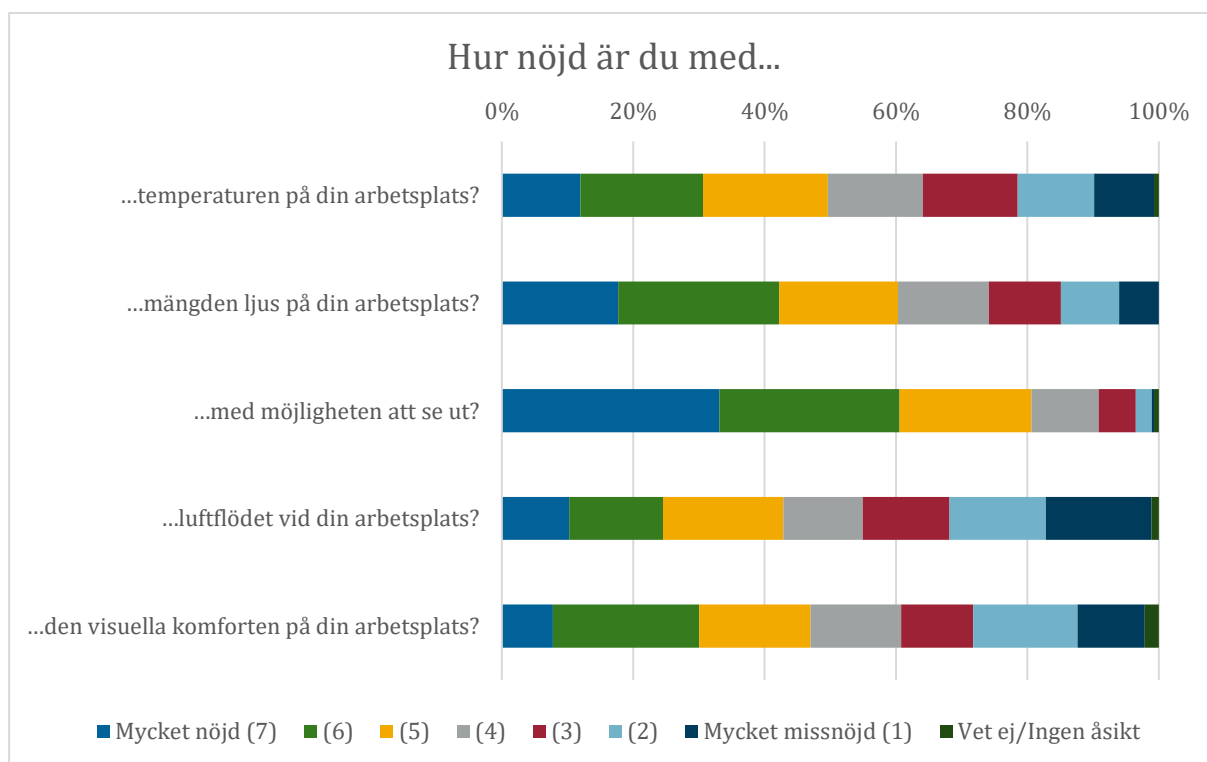
Enkätsvaren visar en relativt stor skillnad i nöjdhet efter flytten i jämförelse med innan. Det är särskilt tydligt avseende den visuella avskildheten där endast 4 % är mycket nöjda, jämfört med 55 % i tidigare mätning. Gällande den akustiska avskildheten är det en tredjedel som anger att de är mycket missnöjda. Motsvarande siffra innan flytt var 5 %. Kommentarererna handlar till allra största delen om alltför hög ljudvolym och bristfällig ljudisolering mellan rum och zoner. Miljön beskrivs som mycket lyhörd, vilket försvårar koncentrerat arbete och skapar en känsla av att ständigt vara iakttagen och lyssnad på.

”Ljudet från samarbetszoner strömmar fritt in i lugna zoner. Det är överhörning mellan rummen, märks tydligt i de tysta rummen. Tunna gardiner som varken skärmar av visuellt eller dämpar ljud!”

”Överhörningen är total i huset. Inga zoner fungerar, inte ens telefonkiosken för sekretessamtal.”

Många kommentarer handlar om att det är svårt att hitta plats för avskildhet och koncentration. Samtidigt som det önskas en lugn och tyst arbetsmiljö, behöver det vara möjligt att ta emot samtal på plats vid skärmen. Därför är det flera som upplever att det nya kontoret inte uppfyller deras behov oavsett vilket zon de väljer att sitta i. Det beskrivs vara ett högt tryck på de mindre rummen som är avsedda för Skypesamtal. Därtill upplevs både stolar och bord vara oergonomiska då de inte är justerbara, vilket gör att de bara kan nyttjas kortare stunder. I övrigt nämns att ventilationen är mycket bristfällig och att det kan bli ensamt då det är svårt att hitta sina närmsta kollegor. En positiv kommentar är att det ger en bra känsla att ha ett clean desk när en går hem för dagen.

Den fysiska arbetsplatsen

Figur 3: Hur nöjd är du med den fysiska arbetsplatsen? (1)

Det är en högre nöjdhet när det gäller möjligheten att se ut samt mängden ljus på arbetsplatsen.² Där är det 81 respektive 60 % som angett de tre högsta alternativen i skalan. Lägst nöjdhet uppmäts avseende luftflödet vid arbetsplatsen, där 44 % angett de tre lägsta alternativen. Även vid mätningen innan flytten gavs högst betyg till möjligheten att se ut och lägst avseende luftflödet. Dock var det då en högre nöjdhet totalt sett. Många kommentarer handlar om att ventilationen i huset upplevs vara bristfällig med stillastående luft, matos, brist på syre, vilket beskrivs leda till huvudvärk, trötthet och ögonirritationer. Flera nämner att det är alltför varmt i huset. Nästan lika många kommentarer handlar om bländning i skärmar på grund av solljuset utifrån, men att det blivit något bättre allteftersom fler persienner monterats upp. Därtill är det flera som beskriver att

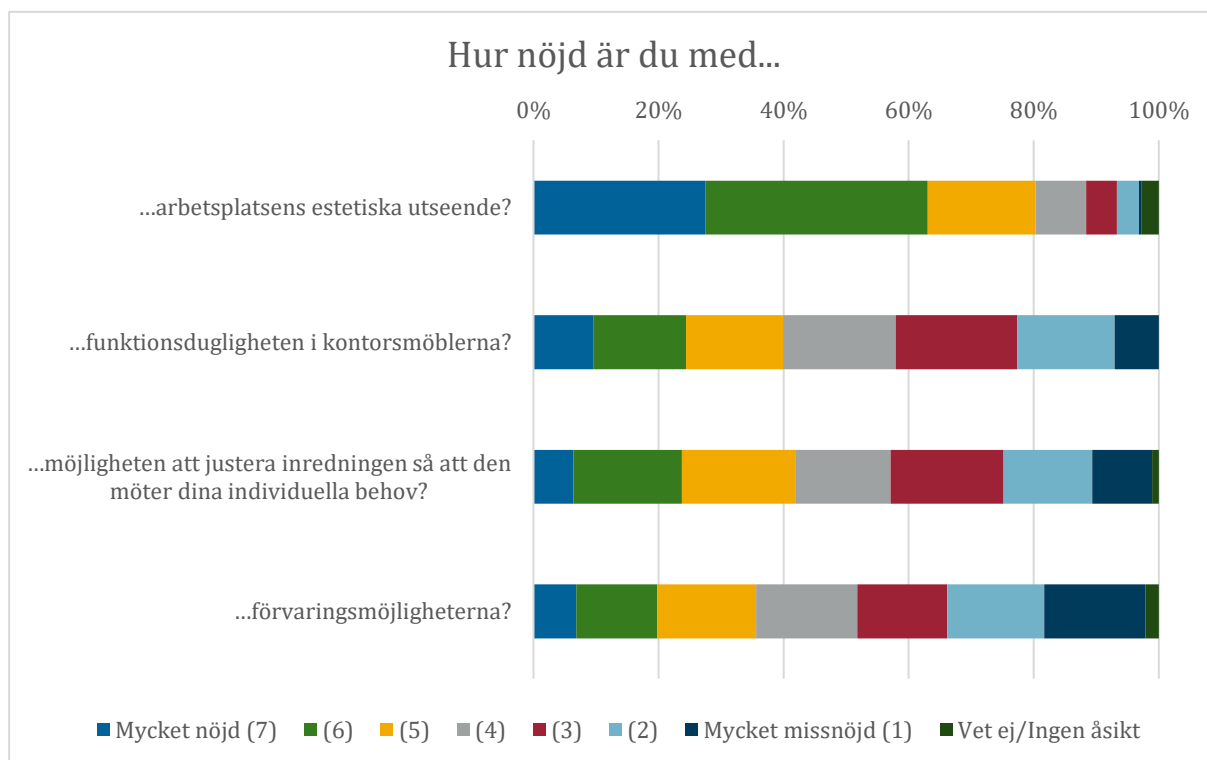
² Visuell komfort = ljuskontraster, reflektioner, skuggningar, bländning etc.

takbelysningen är alltför stark och att fler platser med skrivbordslampor önskas. Det ges också en del positiva synpunkter om bra arbetsmiljö och fin utsikt.

”Det känns ofta som att det inte finns något syre på arbetsplatsen och möjligheten att få öppna ett fönster skulle göra otroligt mycket.”

”Just nu väldigt dålig ventilation och jag upplever det varmt. Tycker luftflödet har blivit mycket sämre sedan man stängde dörrarna ute på bryggorna in mot landskapet.”

”En av svårigheterna är att vi är olika hur stark belysning vi vill ha i taket, men efter påstötning har vi fått till fler platser som har bordslampor vilket gör att det funkar bättre.”

Figur 4: Hur nöjd är du med den fysiska arbetsplatsen? (2)

Det är en hög nöjdhet avseende arbetsplatsens estetiska utseende, där 63 % av respondenterna anger de två högsta alternativen i skalan, 7 och 6. Motsvarande siffra i föregående undersökning var 45 %. Lägst nöjdhet är det gällande förvaringsmöjligheterna, där endast 20 % anger alternativen 7 eller 6. Detta kan jämföras med mätningen innan flytt då siffran var 76 %. Det ges ett stort antal kommentarer angående kontorsmöblerna. Stolarna upplevs vara svåra att anpassa då de är av olika modeller och ibland trasiga. Flera av de som svarat beskriver att de mindre rummen saknar höj- och sänkbara möbler och att det begränsar möjligheten att sitta där och arbeta.

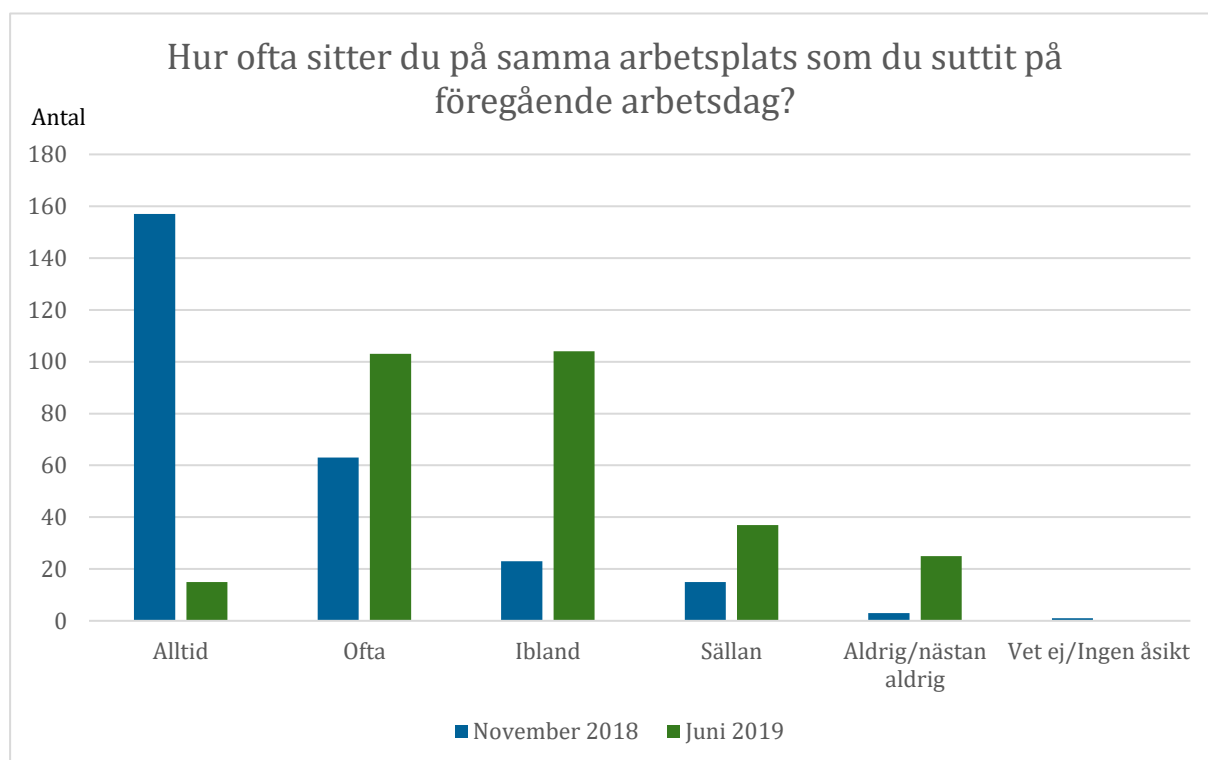
”Stolarna är under all kritik. Flertalet av stolarna går ej att ställa in och är trasiga. Jag har sedan vi flyttade till regionens hus fått problem med nacke/rygg.”

De kommentarer som rör förvaringen handlar till stor del om att det personliga skåpet upplevs vara alltför litet. Det saknas plats att förvara sina ergonomiska hjälpmedel och

klädesplagg som en inte vill lämna obevakade, dock lyfts låneskåpen som något positivt. Kopplat till inredningen nämns önskan om fler arbetsplatser med skärmar, avlastningsbord vid de personliga skåpen och mer konstutsmyckning. Det ges därtill en del kommentarer om vacker inredning och behagliga färger.

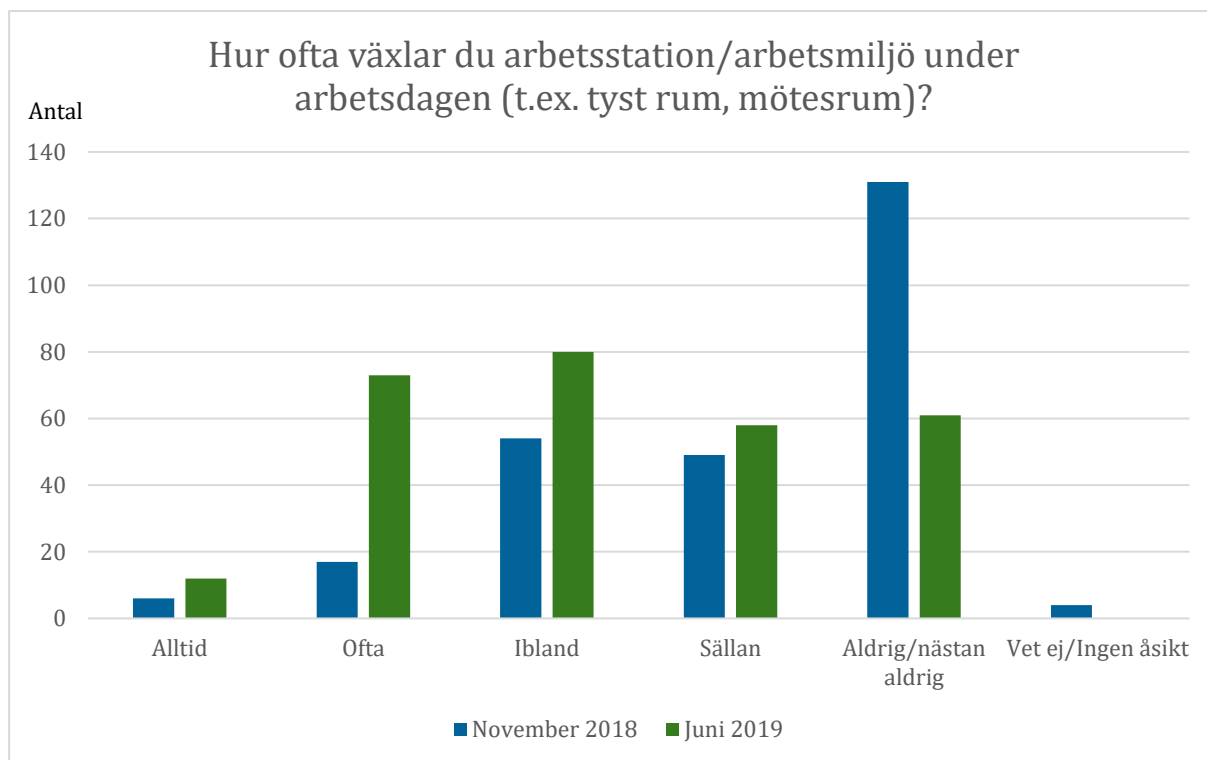
”Lokalen saknar personlighet, väggar borde få mer tavlor från verksamheterna.”

”Jättefina arbetsplatser och jättemodernt utseende. Verkligen fräscht och modernt, något man kan vara stolt över.”

Figur 5: Hur ofta sitter du på samma arbetsplats som föregående arbetsdag?

Det är en stor skillnad i rörlighet vid jämförelse mellan de två enkätundersökningarna. Vid den första mätningen var det 60 % som *alltid* satt på samma plats som föregående dag. Motsvarande siffra 6 månader senare är 5 %. Dock är det relativt många – 36 % – som i den nya aktivitetsbaserade kontorsmiljön *ofta* sitter på samma plats. Även rörligheten under samma arbetsdag har ökat efter flytten till det nya huset (se diagram på nästa sida). Det är nu 26 % som anger att de *ofta* växlar arbetsstation jämfört med tidigare 6 %. Drygt en femtedel anger att de efter flytten *aldrig* eller *nästan aldrig* växlar plats under dagen, jämfört med fler än hälften vid den första mätningen.

Figur 6: Hur ofta växlar du arbetsstation/arbetsmiljö under dagen?

Svaren motiveras med att det sällan finns behov av att byta arbetsstation, men att möten i olika former kräver att en förflyttar sig till enskilda rum. Flera beskriver att de annars inte gärna flyttar på sig om de har hittat en passande plats med fungerande stol. Byte av plats upplevs som tidskrävande på grund av all utrustning som behöver flyttas med, till exempel strömkabel och rollermouse.

”Jag växlar sällan plats under dagen. Så jag jobbar inte aktivitetsbaserat utifrån vad jag gör...Jag tycker att det är en lång startsträcka när jag kommer till en ny plats och ställa in bord, stol, koppla in laddare till datorn. Ta fram egen mus, mobil...så jag drar mig för att byta plats ofta.”

”Hade växlat mer om det fanns en klar skillnad mellan lugn- & samarbetszon.”

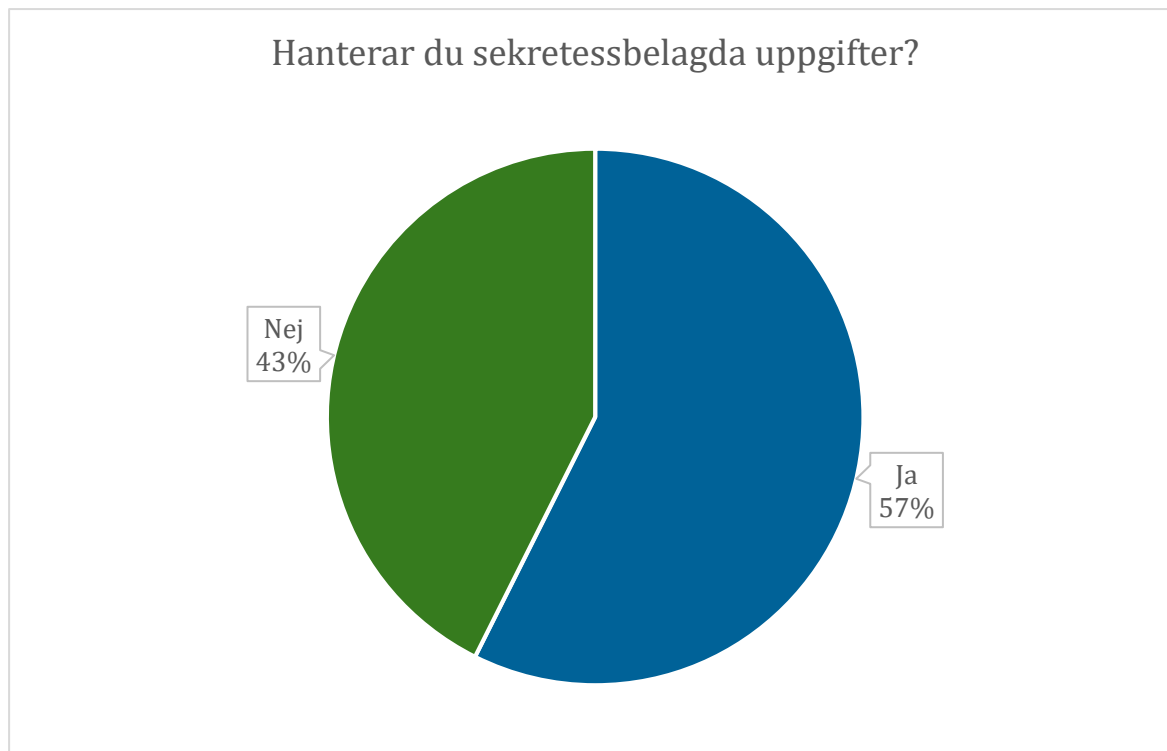
En del beskriver att de har hittat sina favoritplatser och att det känns viktigt att ha de närmaste kollegorna runt sig. Dock är det flera som beskriver att de inte gärna sätter sig på platser som upplevs vara ”reserverade”.

”Vikten av utbytet i den egna arbetsgruppen är viktigt därför söker man sig återkommande till samma platser för att bli mer effektiv i sitt dagliga arbete.”

”Några personer sitter på samma plats varje dag. Känns så dumt att ta denna plats när man vet att personen är på ingång. Har själv inte lyckats få någon ’egen’ bra plats ännu.”

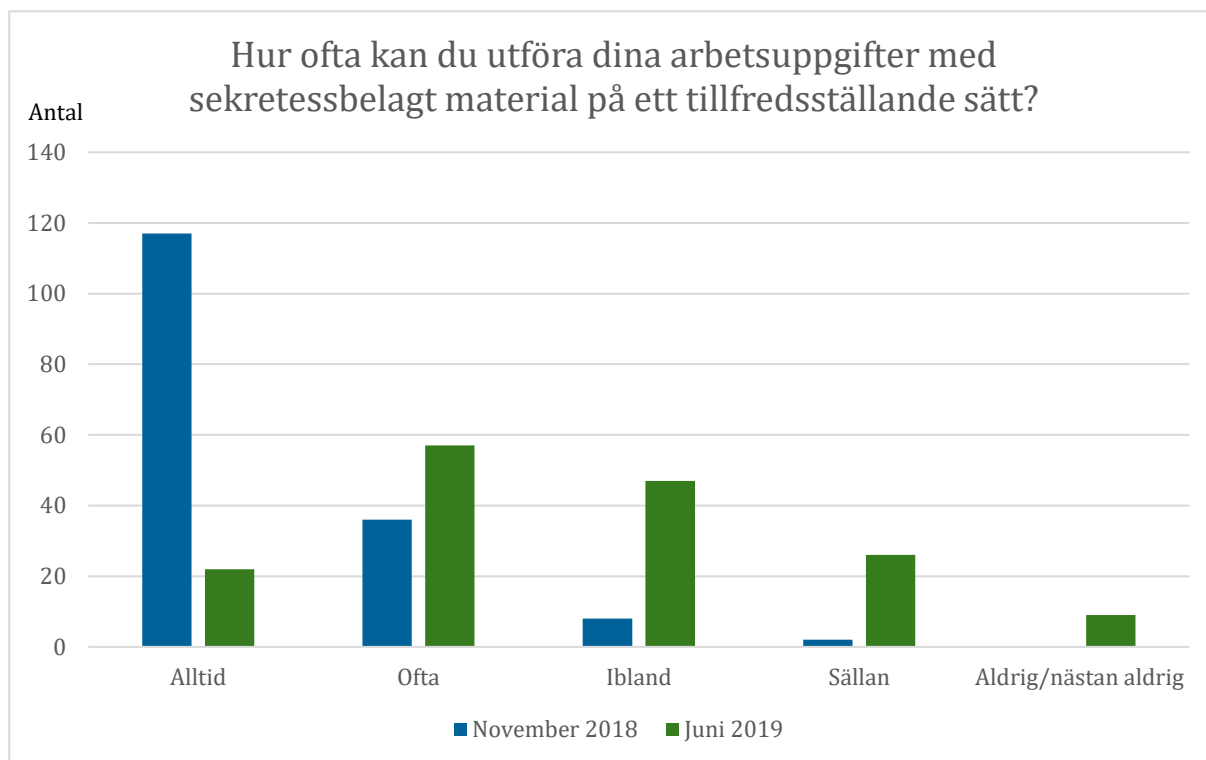
”Jag försöker att växla arbetsplats varje dag, eventuellt bidrar det till min känsla av att vara ensam? Hade det varit bättre för mig att sitta på samma plats varje dag så som många andra gör? Men då gör man ju inte som det är tänkt att fungera...”

Sekretess

Figur 7: Hanterar du sekretessbelagda uppgifter?

Av de som svarat på enkäten är det 57 % som anger att de arbetar med sekretessbelagda uppgifter. Motsvarande andel vid föregående mätning var 62 %.

Figur 8: Hur ofta kan du utföra dina arbetsuppgifter med sekretessbelagt material på ett tillfredsställande sätt?

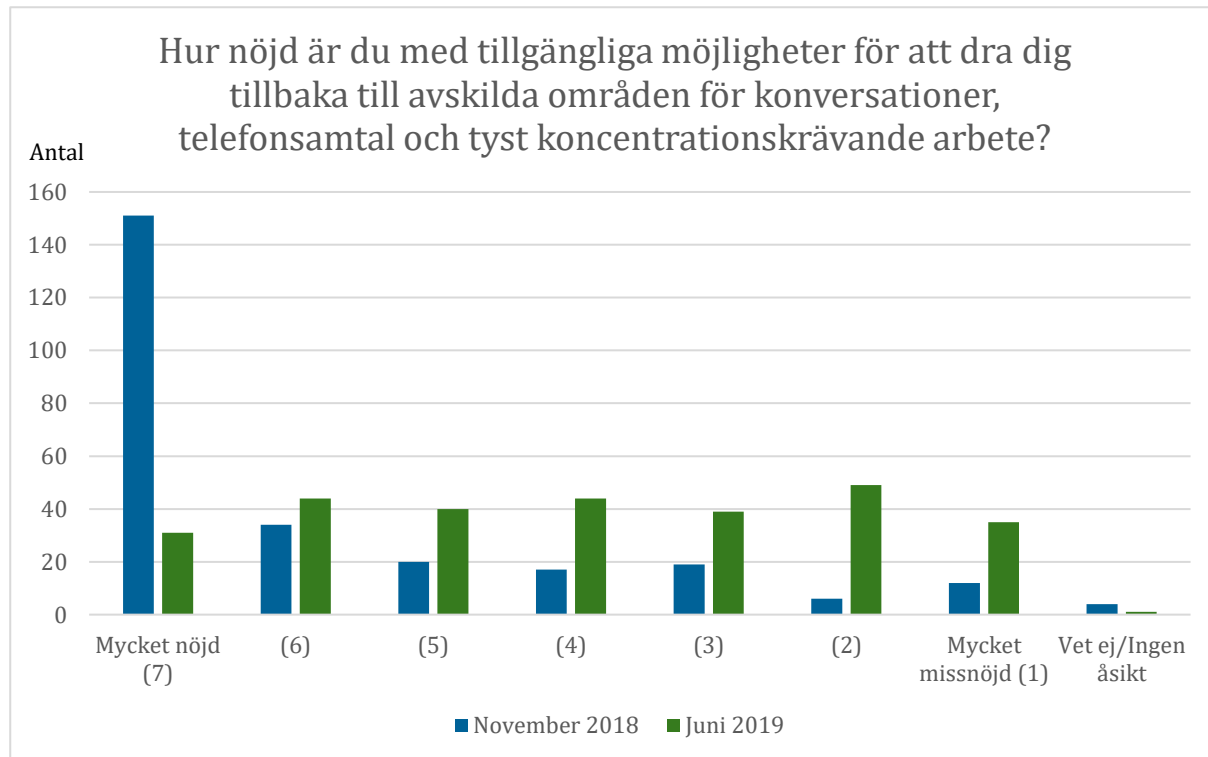
De som svarat att de hanterar sekretessbelagda uppgifter fick också möjligheten att ange huruvida de kan utföra dessa arbetsuppgifter på ett tillfredsställande sätt. Det är en stor skillnad i svaren före och efter flytten till det nya huset. Vid höstens mätning var det 72 % som angav alternativet *alltid*, en siffra som sjunkit till 14 % sex månader efter inflyttningen. Flera motiverar sitt svar med att det på kontoret inte finns förutsättningar att hantera det sekretessklassade materialet på ett säkert sätt, på grund av insyn och lyhörd miljö. Det upplevs som svårt att hitta en plats som uppfyller behoven, vilket medför att delar av arbetet får utföras på annan plats eller i hemmet.

”Finns inget ställe att hantera sekretessuppgifter på ett bra sätt och ingenstans att ta sekretessamtal på ett acceptabelt sätt. Detta främjar tyvärr att både jag och många med mig sitter hemma och jobbar och det ska väl inte vara meningen.”

Andra menar att de har hittat sätt att hantera uppgifter med sekretess genom att sitta i avgränsade rum eller på platser med insynsskydd. Vissa nämner att det fungerar eftersom de har tillgång till funktionsarbetsplats.

”Det fungerar bäst att sitta i dom små ’husen’ som finns på varje våningsplan. Då känns det lite mer säkrare. Det skulle behövas fler sådana då dom är populära. Det går även att sitta i tysta rum. Men problemet är att man måste springa ut varje gång det ringer och jag måste även ha med datorn då. Detta är krångligt!”

Kommunikation

Figur 9: Hur nöjd är du med möjligheten till koncentrationskrävande arbete?

Vid den undersökning som gjordes i höstas var det 151 personer (57 %) som gav högsta betyg gällande möjligheten till koncentrationskrävande arbete. I den nya kontorsmiljön är motsvarande siffra 31 personer (11 %). Som diagrammet visar är det en mer varierande

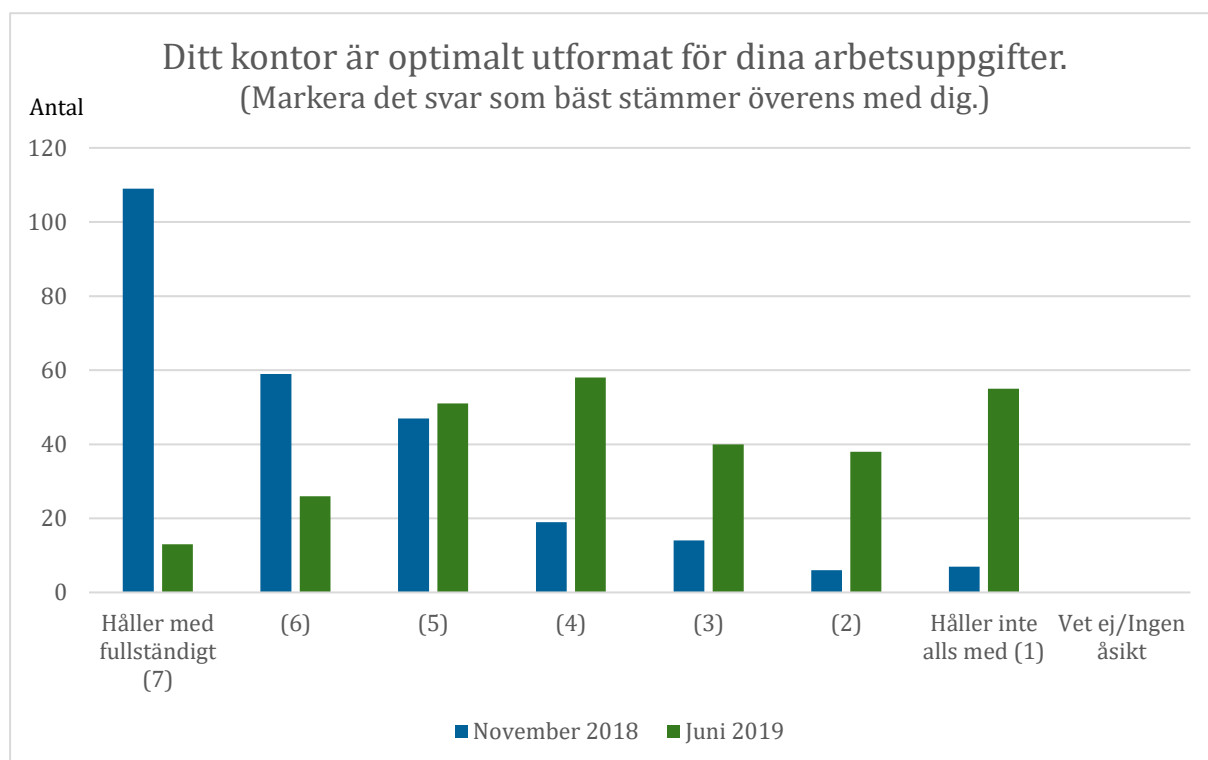
nöjdhet vid den senaste undersökningen då svaren är mer utspridda. Merparten av kommentarerna handlar om att det upplevs vara svårt att hitta avskilda platser. Tyst zon ger avskildhet, men möjliggör inga telefonsamtal och de enskilda rummen beskrivs ofta vara upptagna. Återigen framkommer behov av större skärmar och anpassningsbara möbler i dessa rum. Lyhörddheten i lokalerna upplevs vara begränsande och gör också att rum avsedda för telefonsamtal inte kan användas såsom det var tänkt. Det ges också en del kommentarer om att det finns platser tillgängliga för avskilt arbete och telefonsamtal, gott om rum att boka och flera våningsplan att tillgå.

”Ibland kan man behöva sitta för sig själv för att kunna koncentrera sig och för att kunna prata med kolleger i telefon. Ett ’eget’ rum med skärm är det svårt att få, om man inte vill vara på plats vid 06:30-tiden. Det är svårt att ta sin dator under pågående koncentrationsarbete och samtidigt vara i behov av att prata med kolleger.”

”Det går nästan inte att ha konversationer eller telefonsamtal som ingen hör eftersom det är överhörning mellan rummen är stor och från telefonhytten hörs ljudet ut.”

”Det finns alltid platser att hitta i huset, bara man inte låser fast sig vid ett våningsplan. Superbra!”

Distraction

Figur 10: Ditt kontor är optimalt utformat för dina arbetsuppgifter.

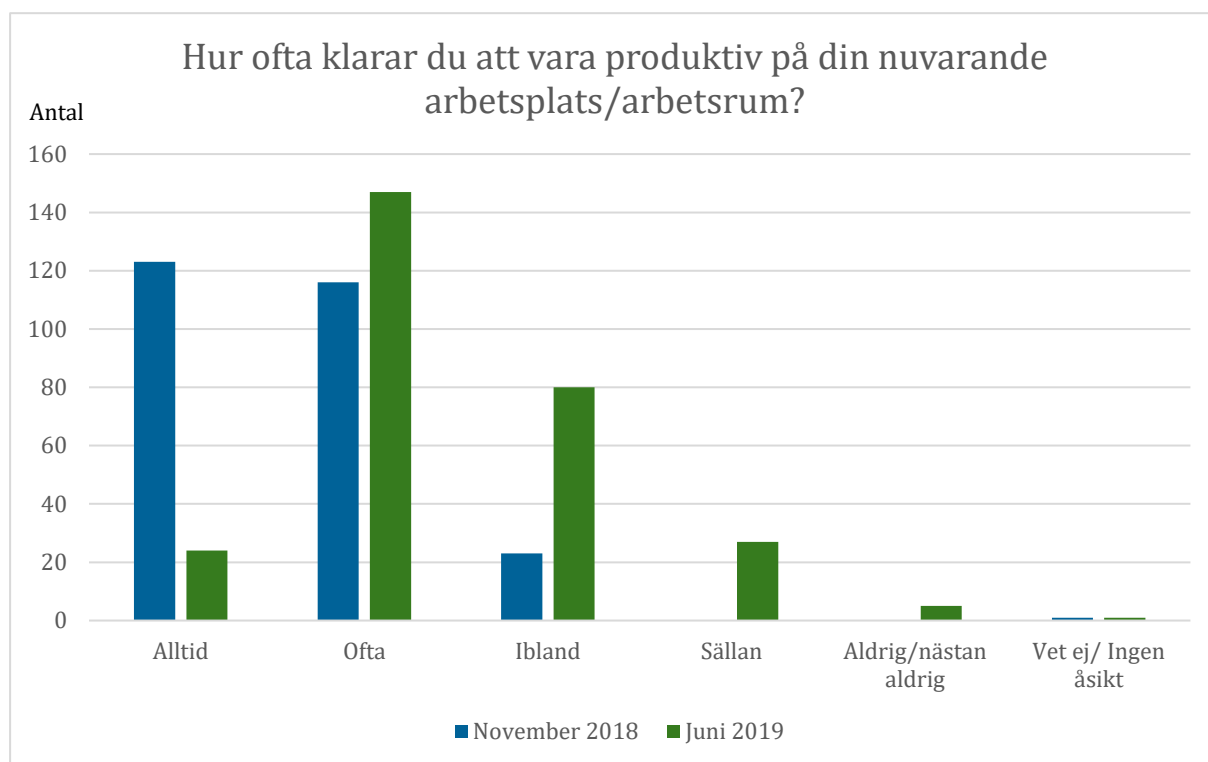
Åsikterna om att kontoret är optimalt utformat skiljer sig åt före och efter flytten till det nya huset. Vid höstens undersökning var det sammanlagt 64 % som valde de två högsta alternativen i skalan. Vid den senaste mätningen var motsvarande siffra 14%. Svaren motiveras med, som tidigare nämnts, behov av avskildhet och att kunna ta telefon- eller Skypesamtal utan att någon hör och utan att störa andra. Ergonomi är ett återkommande

tema, flera beskriver att de behöver ha justerbara stolar och bord samt stora skärmar, särskilt saknas detta i de enskilda rummen. De förflyttningar som krävs för att ha dialog med kollegor eller tala i telefon upplevs som bökiga och tidskrävande. Några av de svarande lyfter att det nya huset utgör en fin arbetsmiljö med många möjligheter.

”Det krångliga är när telefonen ringer. Ska jag gå ut då? Oftast gör jag det. Den som ringer frågar om något - troligen något där jag har svaret i datorn. Då måste jag gå in, koppla loss datorn, ta den under armen och gå ut och leta upp någonstans där jag kan sitta med laptopen i knät under samtalet. Det är bökigt! I övrigt är jag jättenöjd.”

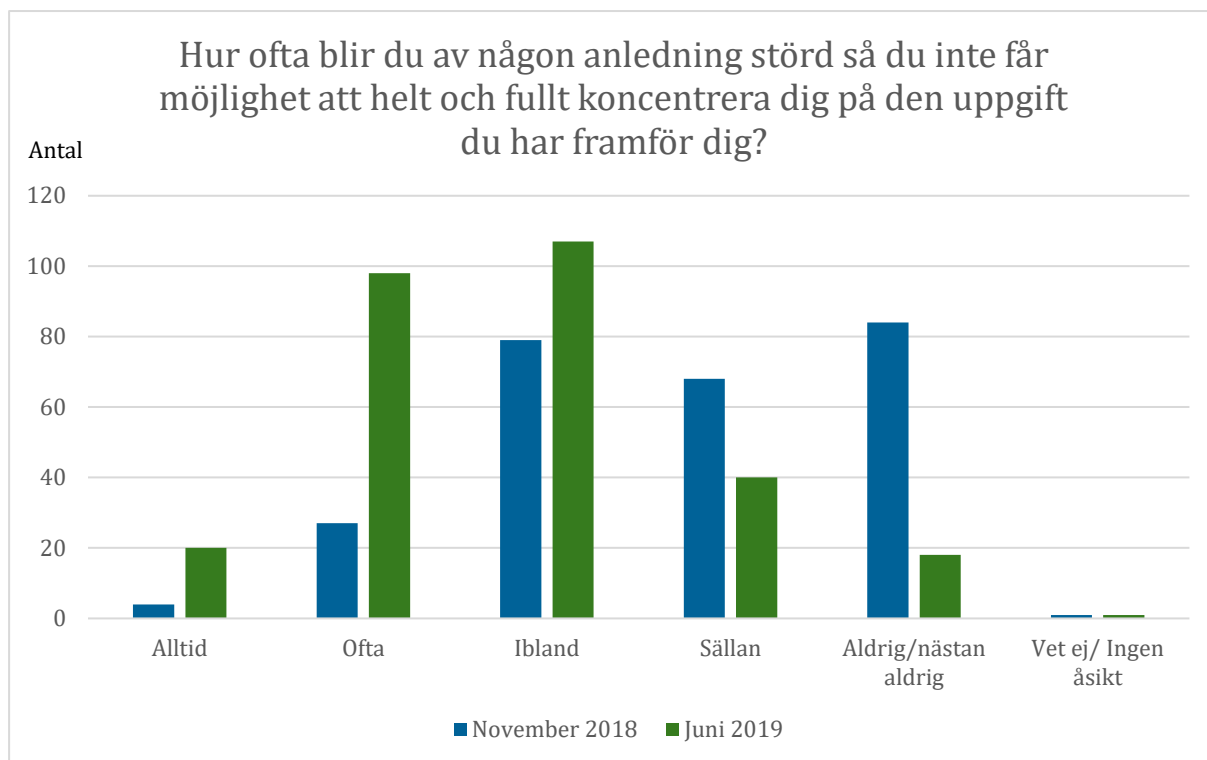
”Det skulle vara perfekt om det var helt sladdfritt och om kontorsstolarna var lättare att justera. Annars jättebra med stora skärmar och möjlighet till att sitta avskilt samt möjlighet att sitta ihop och jobba med mina kollegor.”

Produktivitet

Figur 11: Hur ofta klarar du att vara produktiv på din nuvarande arbetsplats?

Sammanlagt 171 personer (60 %) anger att de *alltid* eller *ofta* klarar att vara produktiva i den nya arbetsmiljön. Detta kan jämföras med mätningen innan flytt då siffran var 239 personer eller 91 %. Vid den första undersökningen var det ingen av respondenterna som angav alternativen *sällan* eller *aldrig/nästan aldrig*, men vid den senaste enkäten har 32 personer angett något av dessa alternativ. Diagrammet på nästa sida visar att det efter flytten till det nya huset är vanligare att bli störd och inte till fullo kunna koncentrera sig på den uppgift en har framför sig. Sammanlagt är det 42 % som menar att de *alltid* eller *ofta* blir störda och innan flytten var motsvarande siffra 12 %.

Figur 12: Hur ofta blir du av någon anledning störd?

En del av de svarande beskriver att den nya kontorsmiljön har en negativ inverkan på deras effektivitet på grund av återkommande avbrott. Det upplevs som en utmaning att stänga ute ljud- och synintryck, försvårat av den lyhörda miljön. Några skriver om en ökad trötthet jämfört med tidigare.

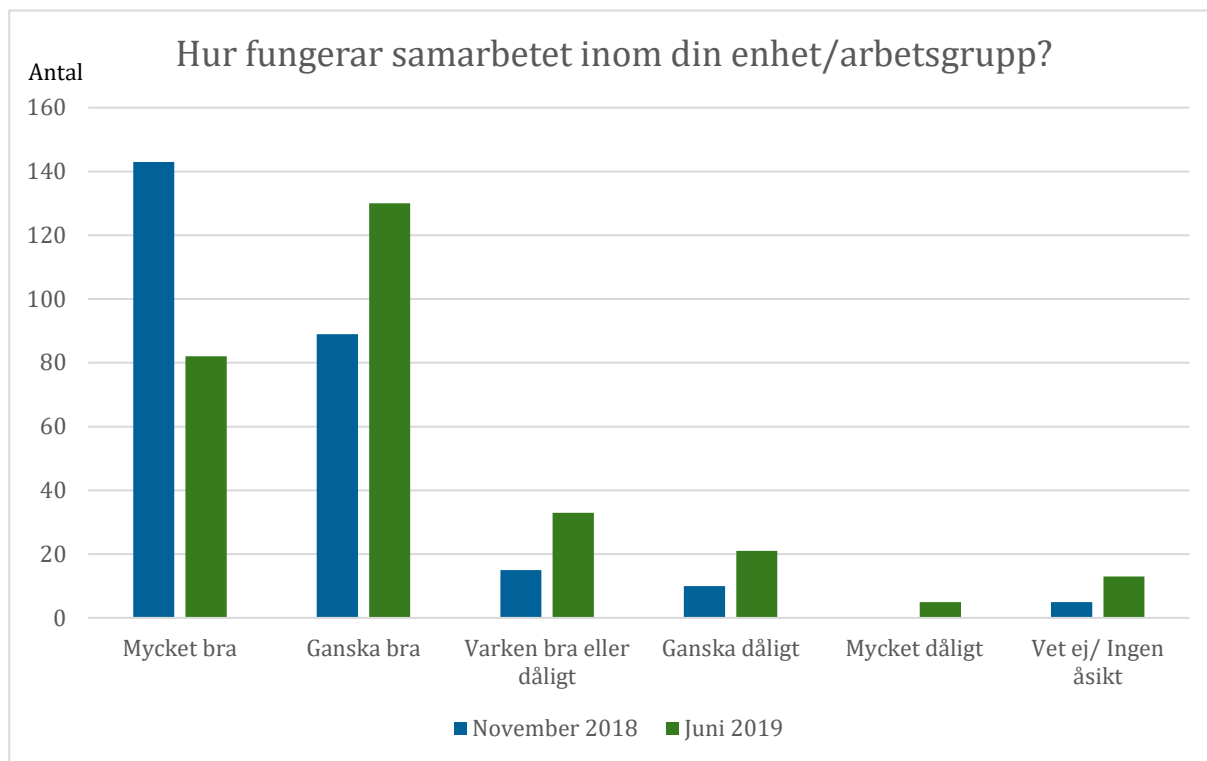
"Blir ofta avbruten i mitt arbete och får starta om. Det tar lång tid att komma tillbaka till full koncentration igen efter att ha blivit avbruten. Ineffektivitet beskriver min arbetsdag. Känslan av att inte göra rätt för sig infinner sig ofta. Blir det inte bättre kommer jag söka nytt jobb för att känna att jag är produktiv igen."

"Så länge jag tänker till före och planerar vilka arbetsuppgifter som kräver vilken zon/grad av koncentration, så är det inga problem!"

Samverkan på arbetsplatsen

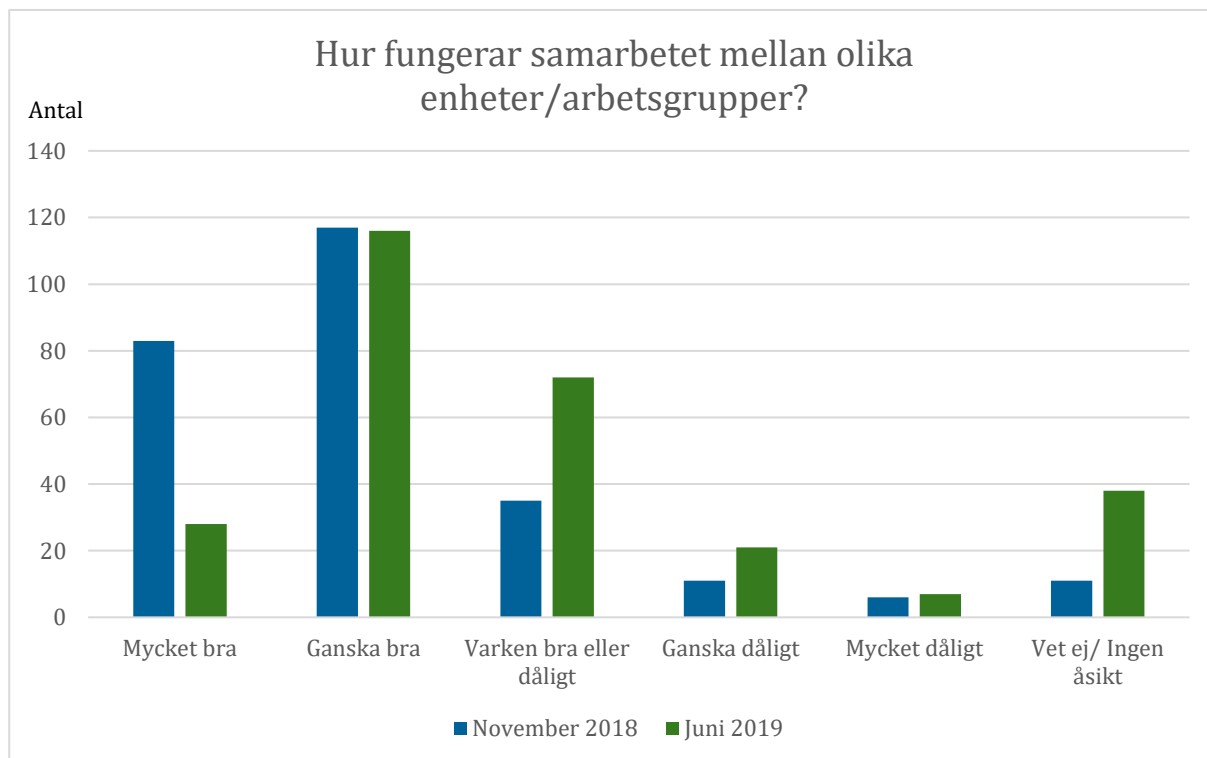
Samverkan inom den egna enheten upplevs fungera bra bland de som svarat på enkäten (se diagram på nästa sida). Andelen som upplever att samverkan fungerar *mycket bra* är 29 % jämfört med tidigare 55 %. De som angett alternativet *ganska bra* är 46 % jämfört med 34 % vid den tidigare mätningen. Samarbetet mellan olika enheter fungerar *mycket* eller *ganska bra* enligt drygt hälften av de som svarat. Motsvarande andel var 75 % vid föregående undersökning. De flesta kommentarerna handlar om att kollegorna inom den egna enheten inte sitter i huset, utan på andra platser i regionen och att samarbetet främst sker via Skype. Några menar att samarbetet mellan kollegorna blivit sämre då de ses alltmer sällan, vilket försämrat sammanhållningen inom gruppen. Andra beskriver att det nya arbetssättet skapar en gemenskap och ett utökat kontaktnät.

”Min uppfattning är att vi på min enhet, efter att vi flyttade till aktivitetsbaserad arbetsplats, ses alltmer sällan.”

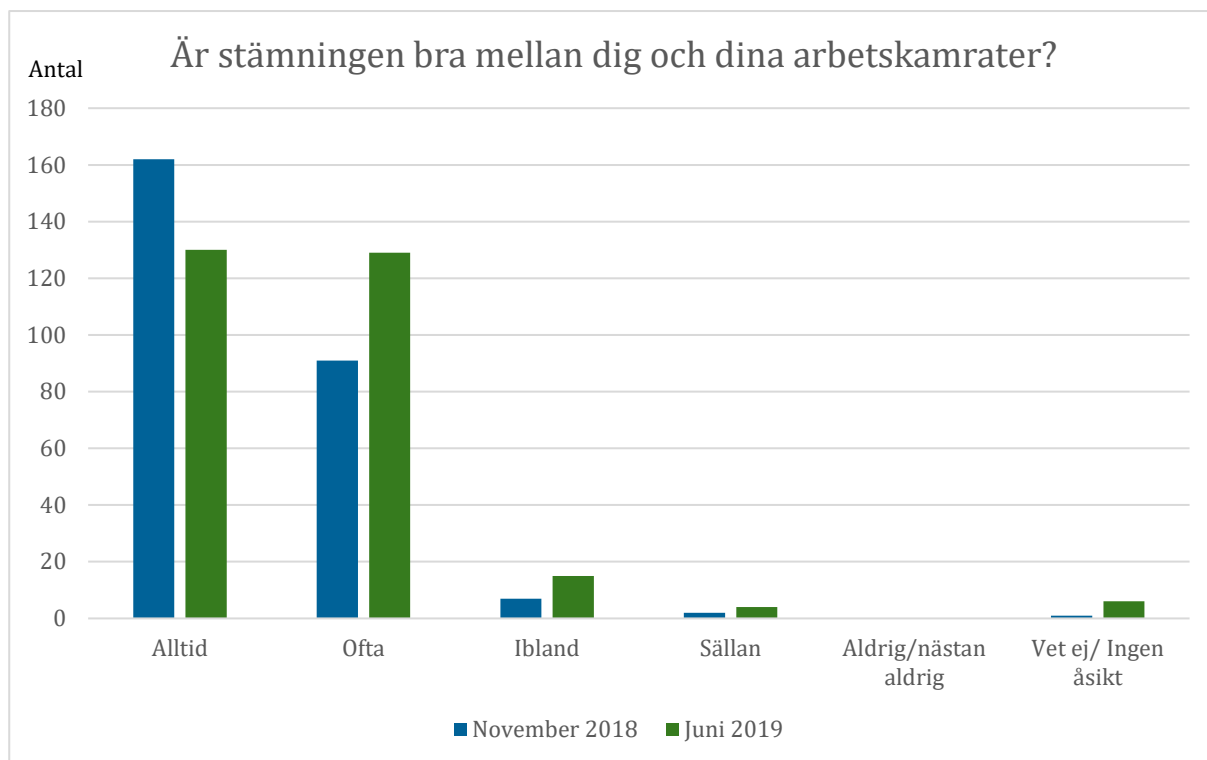

Figur 13: Hur fungerar samarbetet inom din enhet/arbetsgrupp?

”ABW tillför att vi får en gemenskap och jobbar bättre ihop här mellan avdelningarna.”

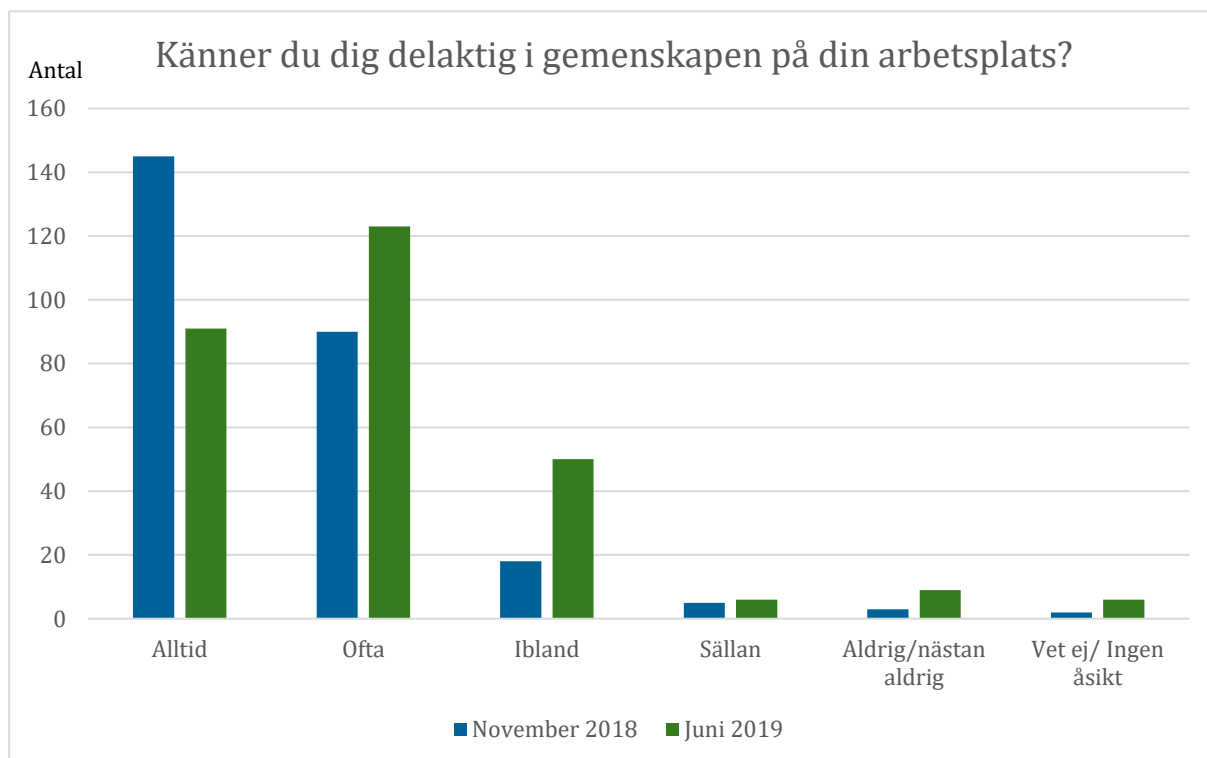

Figur 14: Hur fungerar samarbetet mellan olika enheter/arbetsgrupper?

Figur 15: Är stämningen bra mellan dig och dina arbetskamrater?

Båda mätningarna visar att respondenterna alltid eller ofta erfar en bra stämning mellan sig och sina arbetskamrater. Andelen som valt alternativet *alltid* har dock minskat från 62 % till 46 %, medan andelen som angett alternativet *ofta* har ökat från 35 % till 45 %.

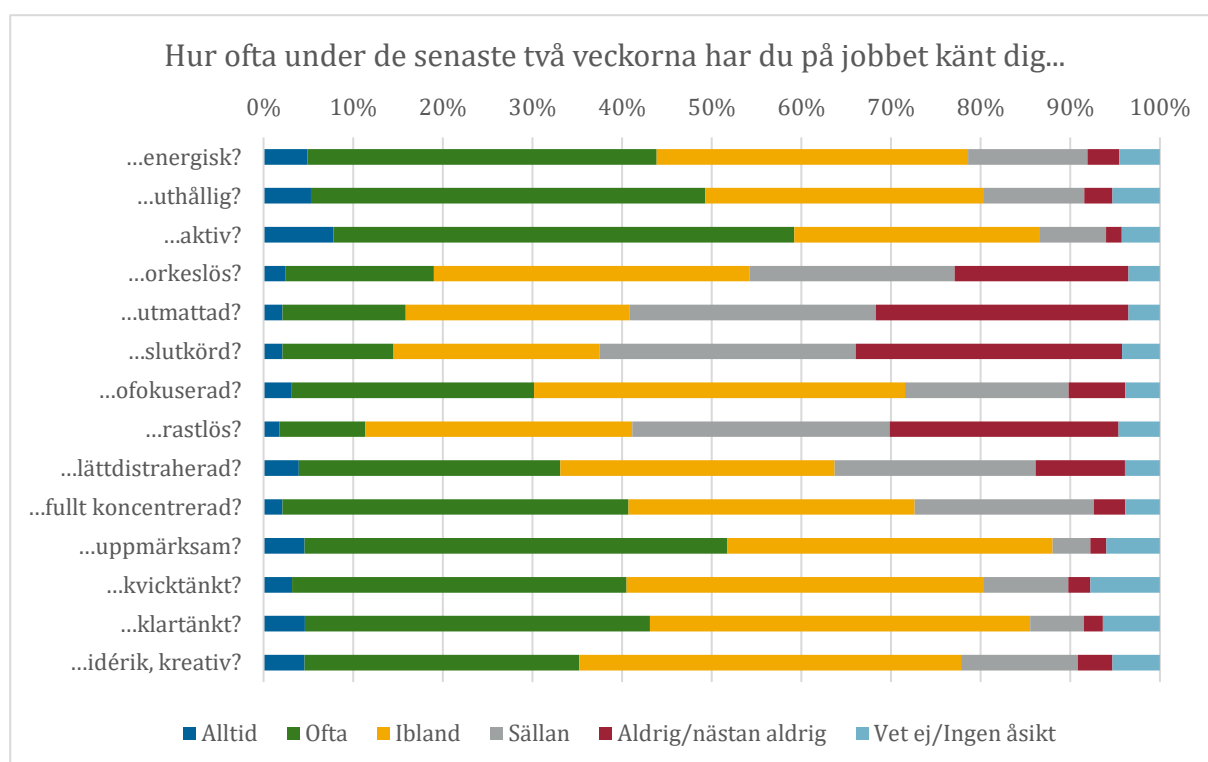
Figur 16: Känner du dig delaktig i gemenskapen på din arbetsplats?

Samma mönster finns angående delaktigheten i gemenskapen på arbetsplatsen. Sammanlagt är det 75 % som känner sig delaktiga, jämfört med 89 % vid förra undersökningen. Men andelen som valt alternativet *alltid* har sjunkit medan andelen som angett alternativet *ofta* har stigit. Några kommentarer ges och handlar mestadels om att gemenskapen försämrats sedan flytten till det nya huset. Ovetskapen om var de närmsta kollegorna finns och färre gemensamma fikastunder beskrivs ha lett till minskad samhörighet och en mer opersonlig miljö. Andra menar att samhörigheten är god och det är en social plats att arbeta på.

"Jag tycker att det är trevligt med fikaborden på bryggan. Men jag tycker att det är väldigt opersonligt med det nya huset. Du vet inte vilka kollegor som finns på plats och sitter de dessutom på ett annat plan träffas man aldrig. Du vet inte om nån är hemma och sjuk eller svårare att upptäcka om nån mår dåligt, för det går att 'smyga' undan. Det är lättare i detta huset att komma utanför gemenskapen."

"Mera spontana möten med andra funktioner."

Hälsa och välbefinnande

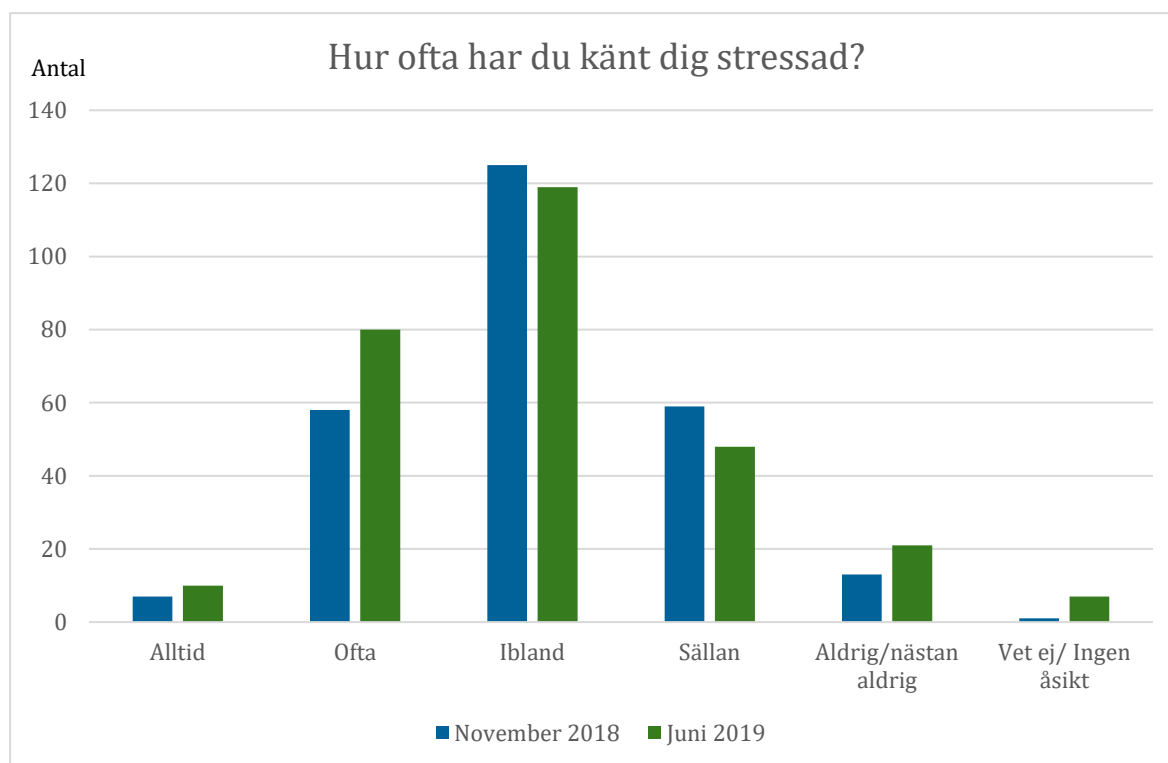

Figur 17: Hur ofta under de senaste två veckorna har du på jobbet känt dig...

Svaren ter sig något mer negativa vid en översiktlig jämförelse med undersökningen innan flytten till det nya huset. Särskilt tydligt är det gällande känslan av att vara ofokuserad och fullt koncentrerad. Innan flytten var det 9 % som angav att de *alltid* eller *ofta* känt sig ofokuserade på jobbet under de senaste två veckorna. Vid denna senaste mätning har siffran ökat till 30 %. Vid höstens undersökning var det 73 % som angav att de *alltid* eller *ofta* känt sig fullt koncentrerade, en andel som nu minskat till 41 %. Några kommentarer handlar om att det är svårare att koncentrera sig i det nya huset, dels på grund av återkommande störningsmoment och dels på grund av dålig luft. Andra menar att svaren är

beroende av arbetsuppgifternas karaktär, bristande ledning eller orsaker som inte är jobbrelaterade.

”Så öppen planlösning, så tunna gardiner och glas överallt så kan ju ingen lyssnat på någon ’hjärnforskare’ på hur lättstörda vi människor är och hur lång tid det tar att återfå koncentrationen efter en störning. Om man ska jobba ostört och koncentrerat med att t.ex. skriva ett dokument så får ju det ske någon annanstans. Men miljön är ju superfräsch och fin så det är ju ett nöje att sitta och mingla och umgås med roliga och trevliga kollegor.”

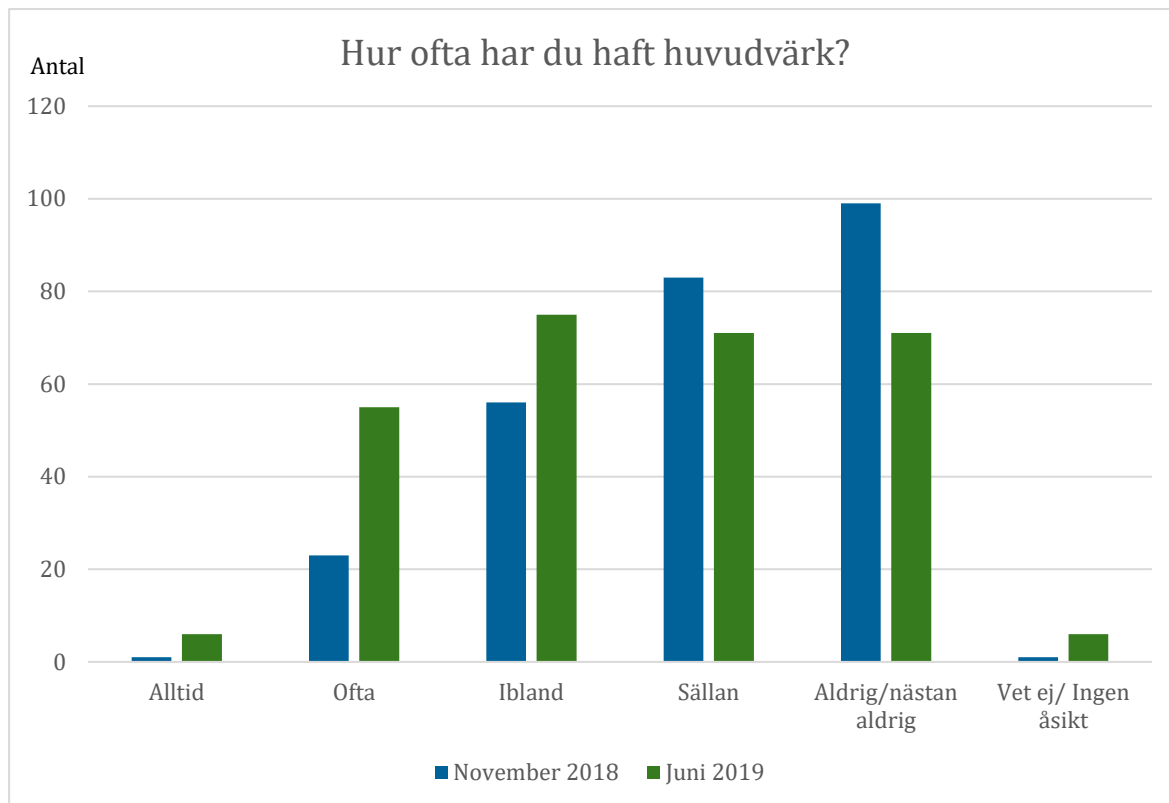

Figur 18: Hur ofta har du känt dig stressad?

Känslan av stress har ökat något sedan senaste mätningen. Det är 32 % som *alltid* eller *ofta* känt sig stressade de senaste fyra veckorna, jämfört med tidigare 25 %. Samtidigt är det vid den senaste undersökningen något fler som *aldrig* eller *nästan aldrig* känner sig stressade. Enstaka kommentarer lämnas som beskriver att stressen beror på arbetssituationen, pressade tidplaner och otydlighet i yrkesrollen. Personer som anger att de haft huvudvärk är något fler nu än tidigare (se diagram på nästa sida). Andelen som *alltid* eller *ofta* har huvudvärk har ökat från 9 % till 21 %. De flesta kommentarerna rör huvudvärk och det är flera som beskriver att de oftare har huvudvärk nu än innan flytten till det nya huset och att det troligen beror på bristfällig ventilation.

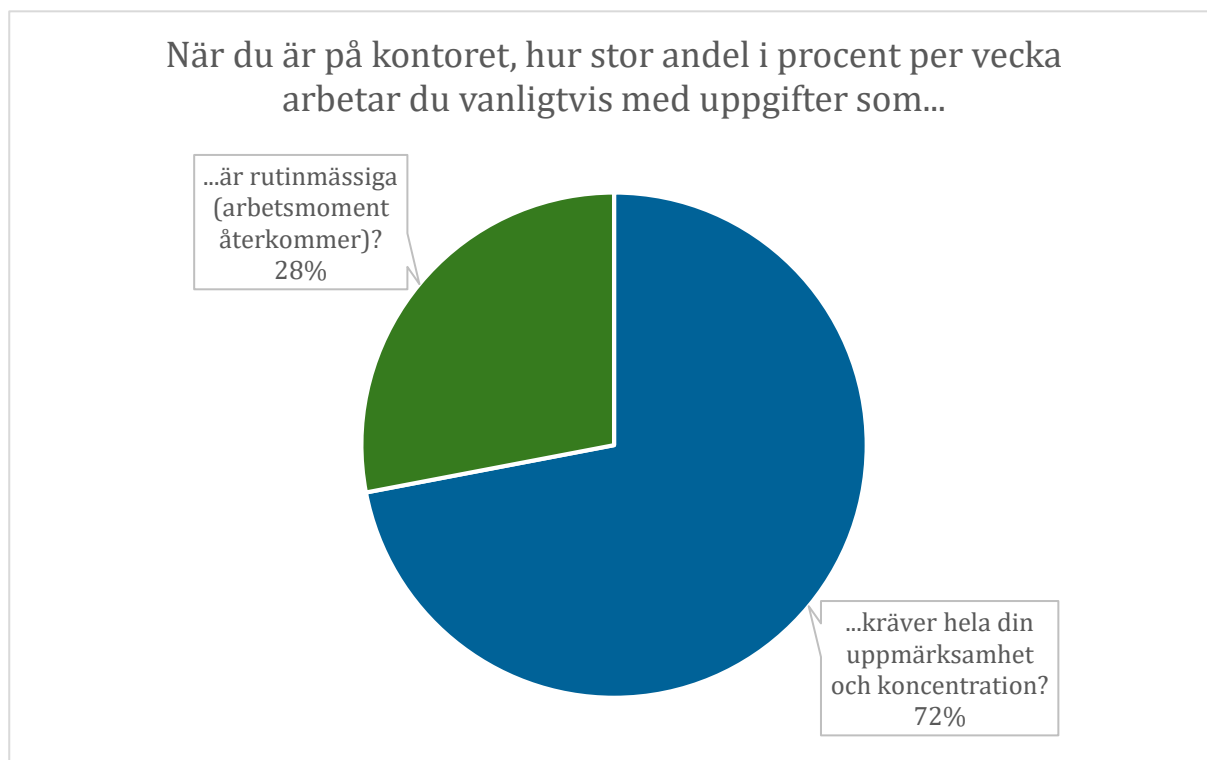
”Har inte haft problem med huvudvärk tidigare. Är ofta helt slut och tung i huvudet när jag går hem från arbetet. Känns när man kommer ut som man suttit i en låda hela dagen.”

”Har huvudvärk nästan dagligen, känns som att det är väldigt dålig luft i byggnaden. Påverkar även ögonen som blir torra.”

Figur 19: Hur ofta har du haft huvudvärk?

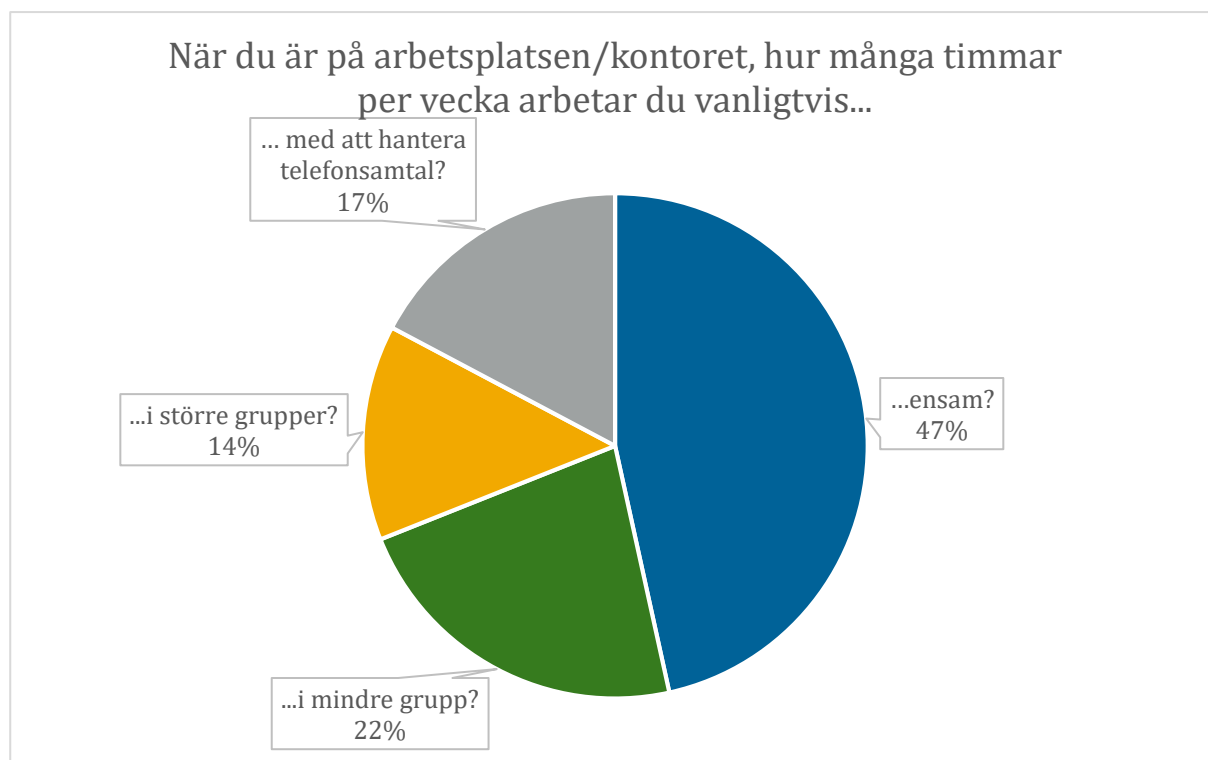
Arbetsbelastning

Figur 20: När du är på kontoret, hur stor andel i procent per vecka arbetar du vanligtvis med uppgifter som...

En genomsnittlig arbetsvecka består till 72 % av koncentrationskrävande arbete och till 28 % av rutinmässiga uppgifter. I stort sett samma som vid föregående undersökning.

Allmänna frågor

Figur 21: När du är på arbetsplatsen/kontoret, hur många timmar per vecka arbetar du vanligtvis...

Till största delen består en genomsnittlig vecka på kontoret av enskilt arbete.³ Vid en jämförelse med föregående undersökning har antal timmar då en arbetar *ensam* minskat något, medan antalet timmar *i mindre grupp* ökat. De flesta kommentarerna handlar om att det oftast är Skype som används istället för telefon, med kollegor på andra platser i regionen eller kombinerat med fysiska möten. Flera menar att frågan är svårbesvarad eftersom det exempelvis är svårt att veta om Skypemöten ska räknas som telefon eller möten i mindre grupp. Andra beskriver att det varierar mycket från vecka till vecka.

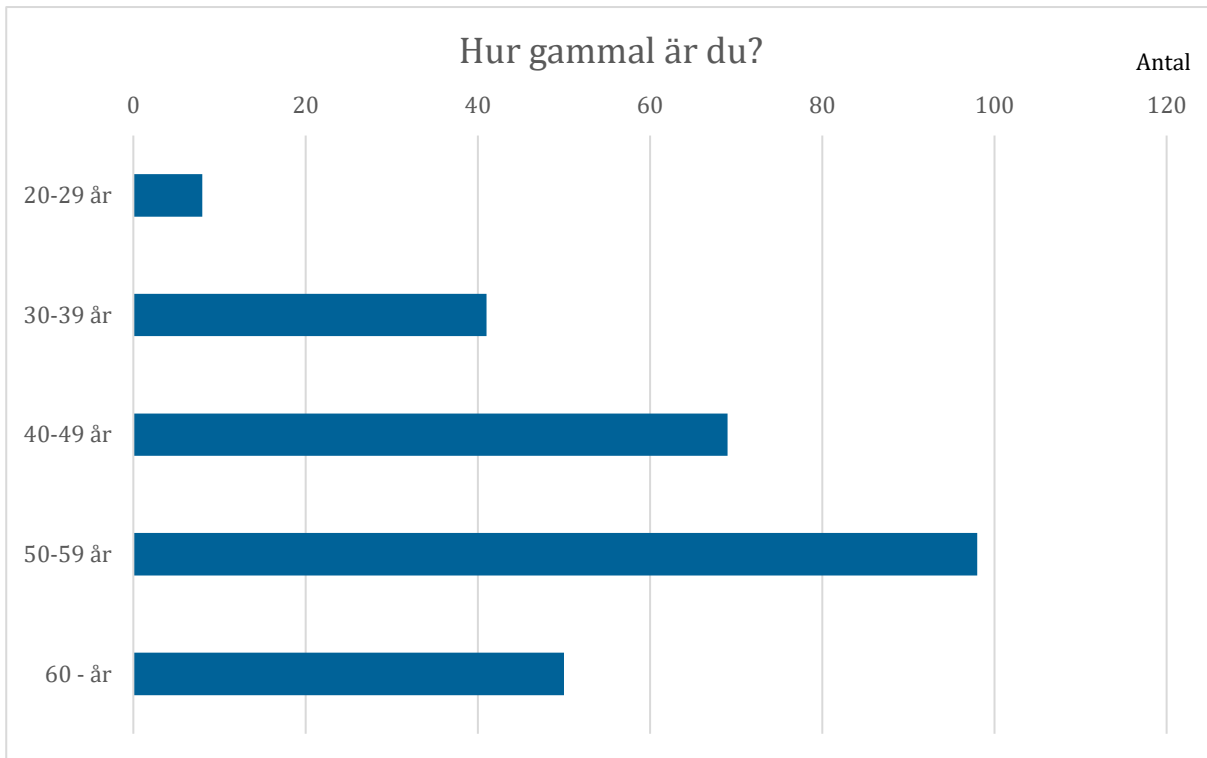
"Till telefonsamtal räknar jag här in Skype."

"Hanterar inte många telefonsamtal, men däremot Skypesamtal. Dessa finns inräknade i övriga siffror, då mycket av övrigt arbete med kollegor i olika grupperingar sker via Skype eftersom vi sitter utspridda på olika platser i regionen och inte träffas så ofta fysiskt."

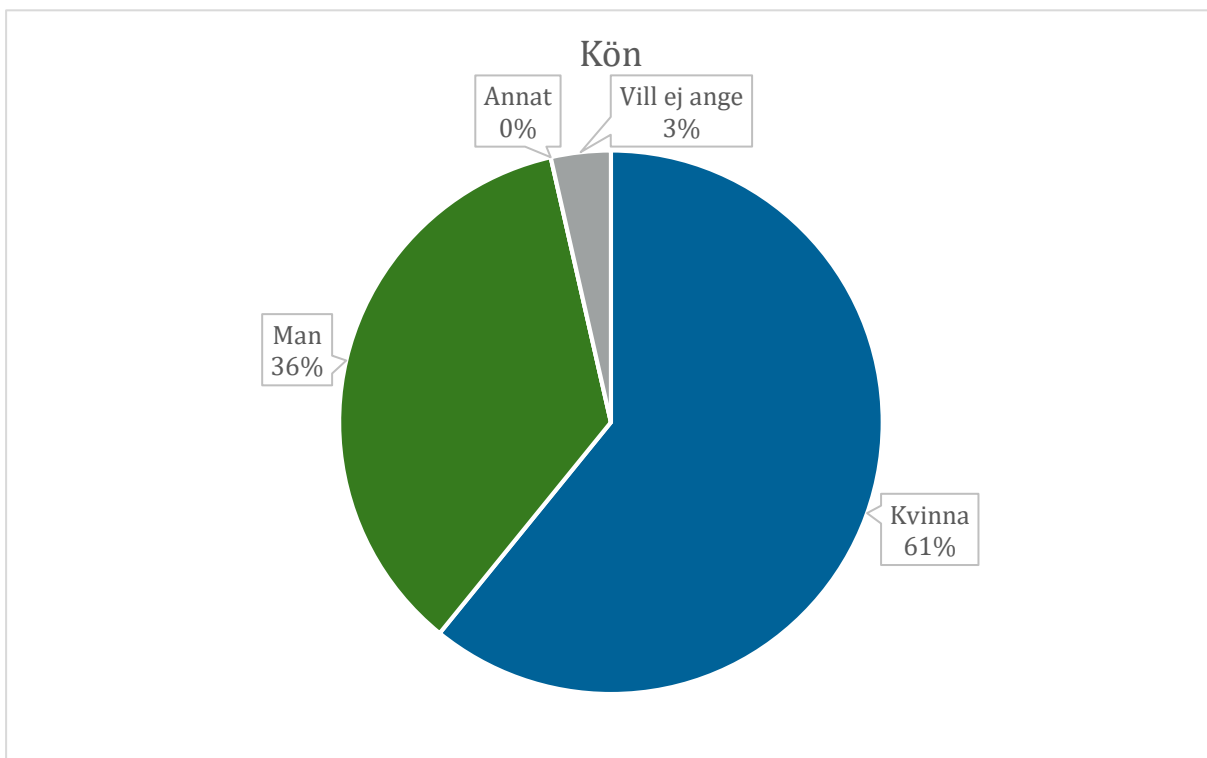
"Svårt att svara på. Har mycket kontakt med kollegor under dagen för att avhandla snabba frågor men kan ej räknas som möten."

Åldern på de som svarat på enkäten fördelar sig enligt diagrammet på nästa sida. Medelåldern är 49 år precis som vid föregående mätning. Två personer valde att inte besvara frågan.

³ Ensam = kräver ingen interaktion med kollegor/ledning, i mindre grupp = t.ex. projektmöten om 2-3 personer eller handledning, i större grupper = arbetsplatsmöten, presentationer etc. Räkna ej med tid för förberedelser.

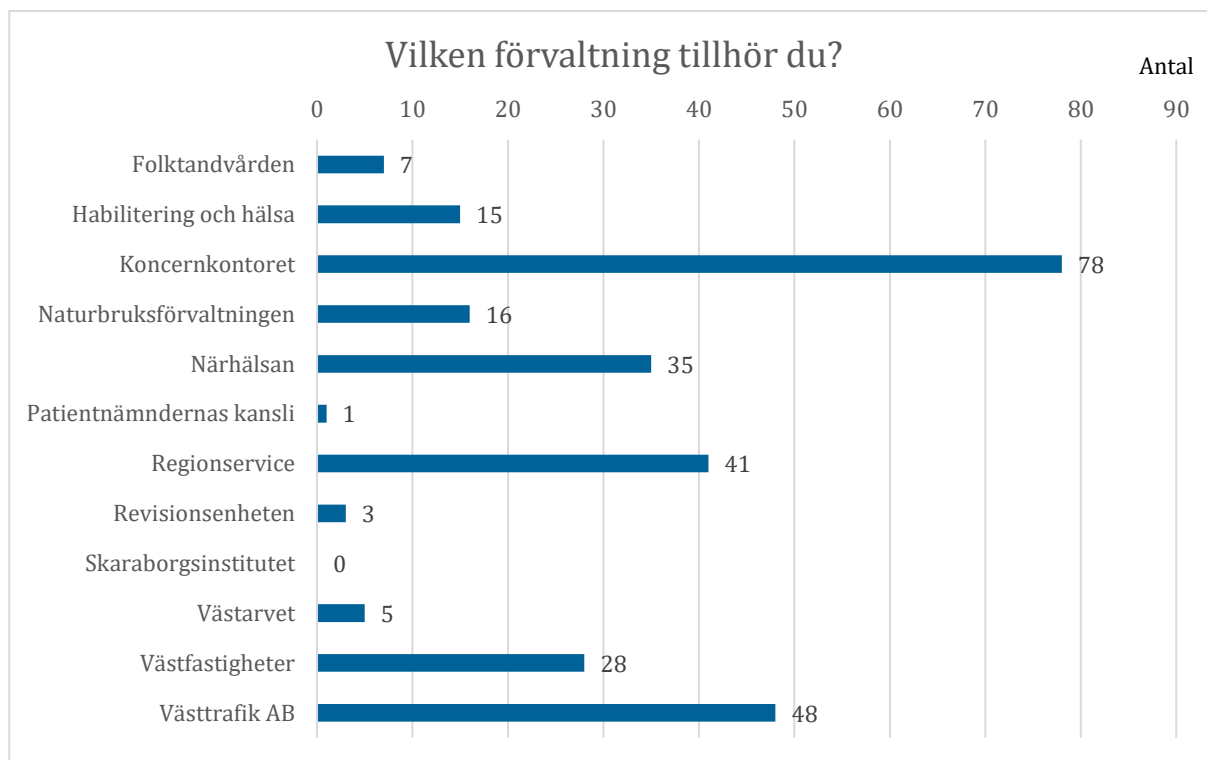

Figur 22: Hur gammal är du?

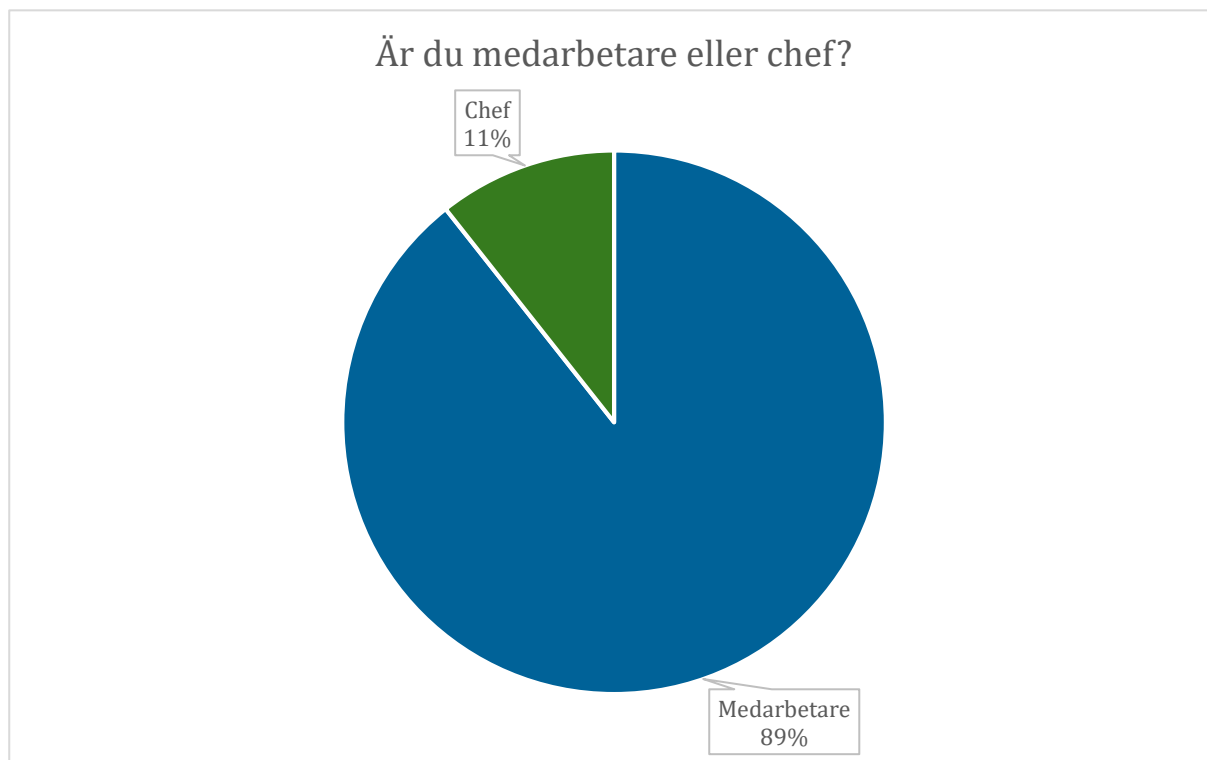
Figur 23: Kön?

Merparten – drygt 60 procent – av respondenterna är kvinnor, drygt en tredjedel är män och ca 3 procent väljer att inte svara på frågan. Fördelningen ser likadan ut som vid höstens enkätundersökning.

Figur 24: Vilken förvaltning tillhör du?

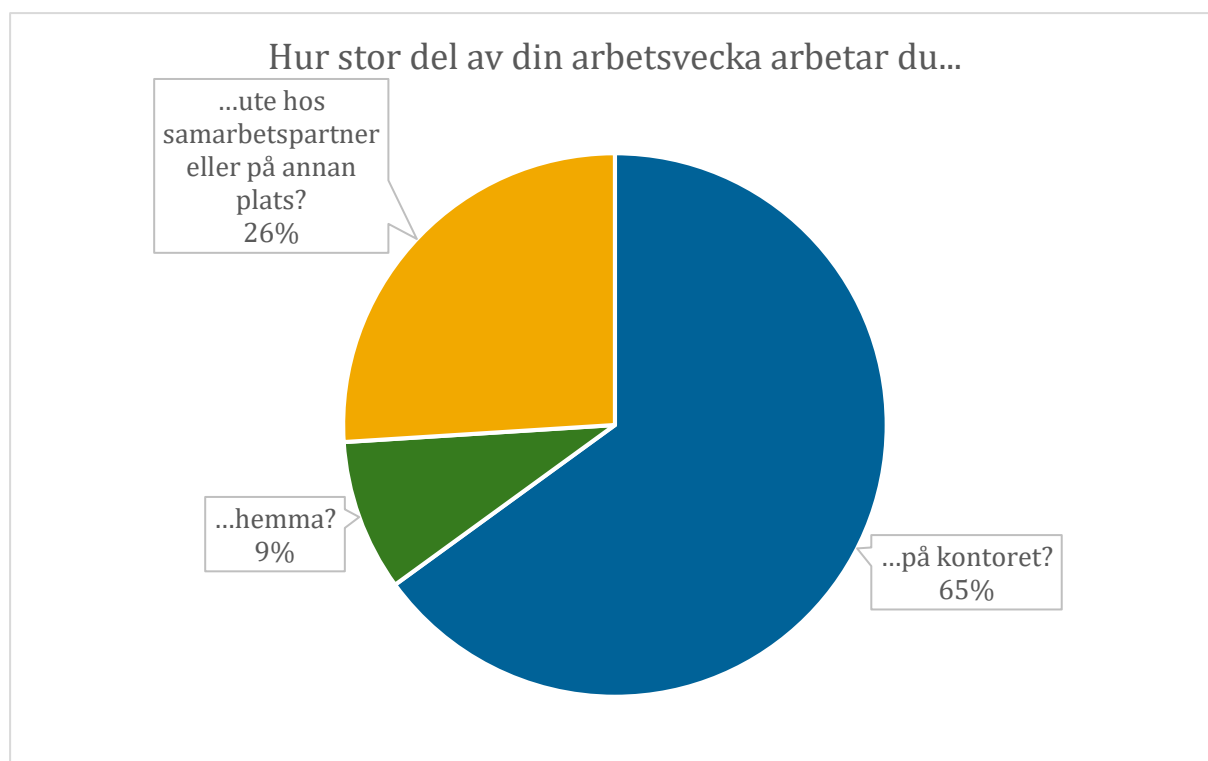
De flesta av de som besvarat enkäten arbetar inom Koncernkontoret (28 %), följt av Västtrafik (17 %) och Regionservice (15 %). Fördelningen sker likartad ut som vid förra undersökningen.

Figur 25: Är du medarbetare eller chef?

Av de som svarat är 252 personer (89 %) medarbetare och 30 personer (11 %) chefer. Fördelningen vid tidigare mätning var 92 % medarbetare och 8 % chefer.

Den genomsnittliga arbetstiden per vecka inklusive övertid är 40,3 timmar.⁴ Av de som svarat på enkäten är det 147 personer motsvarande 52,5 % som i genomsnitt arbetar 40 timmar i veckan, 28 personer (10 %) arbetar färre än 40 timmar och 105 personer (37,5 %) arbetar fler.

Figur 26: Hur stor del av din arbetsvecka arbetar du...

Uppskattningsvis förläggs i genomsnitt 65 % av respondenternas arbetsvecka *på kontoret*, ca en fjärdedel *på annan plats* och 9 % *hemma*.⁵ Vid en jämförelse mellan de två undersökningarna har andelen *på kontoret* minskat från 68 % till 65 % och andelen *hemma* ökat från 6 % till 9 %. Flera av de som svarat nämner att de i större utsträckning än tidigare arbetar på distans, då de på ett eller annat sätt inte trivs i det nya huset. Det kan handla om avsaknaden av de närmsta kollegorna, upplevd dålig luft eller för mycket intryck i den aktivitetsbaserade miljön. Vissa beskriver att de inte har möjlighet att arbeta hemma eller att deras arbetsvecka till stor del består av resor.

"Distansarbete ger en break och behövs för att vila hjärnan efter ABW, man får mer gjort helt enkelt. Skövdekontoret är bra, ljust, fräscht och bra luft men det tar mycket kraft och vissa av oss orkar inte vara sociala eller ha ljud runt oss konstant."

"RH i Skövde är en väldigt bra arbetsplats, de enda nackdelarna är luften och möjligheten att äta lunch. Det skulle underlätta mycket om man kunde äta även varm mat på de olika våningsplanen...I längden tror jag att man vinner ekonomiskt på det för medarbetarna får en välbehövlig paus i lugn och ro."

⁴ Uppskattat genomsnitt per vecka det senaste året.

⁵ Uppskattat procentuellt genomsnitt per vecka de senaste 3 månaderna. Siffrorna i diagrammet utgör genomsnitt av samtliga svar.

Sammanfattande kommentarer

Kontorstyp

I denna uppföljande enkätstudie är det 83 % som anger att de i dagsläget sitter i ett aktivitetsbaserat kontor. Innan flytt till nya regionens hus satt majoriteten (62 %) i enskilda kontorsrum, vilket innebär att det skett en förändring i den fysiska arbetsmiljön för de allra flesta som svarat på enkäten. Sex månader efter flytten till det nya huset är det en något lägre nöjdhet med den nuvarande kontorsmiljön. Det upplevs vara tidskrävande och ineffektivt att förflytta sig/sitt arbetsmaterial samt ergonomiska hjälpmedel och installera sig vid skrivbordet. Det ges även en hel del synpunkter på att det är svårt att hitta en plats som tillgodoser behoven och att det är svårt att få arbetsro.

Avskildhet

Enkätsvaren visar en relativt stor skillnad i nöjdhet efter flytten i jämförelse med innan. Det är särskilt tydligt avseende den visuella och akustiska avskildheten. Kommentarererna handlar till allra största delen om alltför hög ljudvolym, att det är svårt att hitta plats för avskildhet och koncentration, önskan om fler justerbara möbler och förbättrad ventilation.

Den fysiska arbetsplatsen

Det är en högre nöjdhet när det gäller möjligheten att se ut samt mängden ljus på arbetsplatsen. Lägre nöjdhet uppmäts avseende luftflödet vid arbetsplatsen. Många kommentarer handlar om att ventilationen i huset upplevs vara bristfällig och att det är alltför varmt i huset. Det är en hög nöjdhet avseende arbetsplatsens estetiska utseende. Lägre nöjdhet är det gällande förvaringsmöjligheterna. Det ges ett stort antal kommentarer angående att kontorsmöblerna i högre grad behöver vara justerbara. De kommentarer som rör förvaringen handlar till stor del om att det personliga skåpet upplevs vara alltför litet, dock lyfts låneskåpen som något positivt.

Det är en stor skillnad i rörlighet vid jämförelse mellan de två enkätundersökningarna. Vid den första mätningen var det 60 % som alltid satt på samma plats som föregående dag. Motsvarande siffra 6 månader senare är 5 %. Dock är det relativt många – 36 % – som i den nya aktivitetsbaserade kontorsmiljön ofta sitter på samma plats. Även rörligheten under samma arbetsdag har ökat efter flytten till det nya huset. Svaren motiveras med att det sällan finns behov av att byta arbetsstation, men att möten i olika former kräver att en förflyttar sig till enskilda rum. Flera beskriver att de annars inte gärna flyttar på sig om de har hittat en passande plats med fungerande stol, samtidigt som byte av plats upplevs som tidskrävande på grund av all utrustning som behöver flyttas med.

Sekretess

Av de som svarat på enkäten är det 57 % som anger att de arbetar med sekretessbelagda uppgifter. De som svarat att de hanterar sekretessbelagda uppgifter fick också möjligheten att ange huruvida de kan utföra dessa arbetsuppgifter på ett tillfredsställande sätt. Det är en stor skillnad i svaren före och efter flytten till det nya huset. Vid höstens mätning var det 72 % som angav alternativet *alltid*, en siffra som sjunkit till 14 % sex månader efter inflyttningen. Flera motiverar sitt svar med att det på kontoret inte finns förutsättningar att hantera det sekretessklassade materialet på ett säkert sätt, på grund av insyn och lyhörd miljö. Andra menar att de har hittat sätt att hantera uppgifter med sekretess genom att sitta i avgränsade rum eller på platser med insynsskydd.

Kommunikation

Vid den undersökning som gjordes i höstas var det 151 personer (57 %) som gav högsta betyg gällande möjligheten till koncentrationskrävande arbete. I den nya kontorsmiljön är motsvarande siffra 31 personer (11 %). Merparten av kommentarerna handlar om att det upplevs vara svårt att hitta avskilda platser. Tyst zon ger avskildhet, men möjliggör inga telefonsamtal och de enskilda rummen beskrivs ofta vara upptagna. Lyhördheten i lokalerna upplevs vara begränsande och gör också att rum avsedda för telefonsamtal inte kan användas såsom det var tänkt. Det ges också en del kommentarer om att det finns platser tillgängliga för avskilt arbete och telefonsamtal, gott om rum att boka och flera våningsplan att tillgå.

Distraction

Åsikten om att kontoret är optimalt utformat skiljer sig åt före och efter flytten till det nya huset. Vid höstens undersökning var det en betydligt högre andel som instämde i påståendet. Svaren motiveras med, som tidigare nämnts, behov av avskildhet och att kunna ta telefon- eller Skypesamtal utan att någon hör och utan att störa andra. Ergonomi är ett återkommande tema, flera beskriver att de behöver ha justerbara stolar och bord samt stora skärmar, särskilt saknas detta i de enskilda rummen. De förflyttningar som krävs för att ha dialog med kollegor eller tala i telefon upplevs som bökiga och tidskrävande. Några av de svarande lyfter att det nya huset utgör en fin arbetsmiljö med många möjligheter.

Produktivitet

Sammanlagt 171 personer (60 %) anger att de alltid eller ofta klarar att vara produktiva i den nya arbetsmiljön. Detta kan jämföras med mätningen innan flytt då siffran var 239 personer eller 91 %. Enkätsvaren visar att det efter flytten till det nya huset är vanligare att bli störd och inte till fullo kunna koncentrera sig på den uppgift en har framför sig. Sammanlagt är det 42 % som menar att de alltid eller ofta blir störda och innan flytten var motsvarande siffra 12 %. En del av de svarande beskriver att den nya kontorsmiljön har en negativ inverkan på deras effektivitet på grund av återkommande avbrott. Det upplevs som en utmaning att stänga ute ljud- och synintryck, försvårat av den lyhörda miljön. Några skriver om en ökad trötthet jämfört med tidigare.

Samverkan på arbetsplatsen

Samverkan inom den egna enheten samt mellan olika enheter upplevs fungera bra bland de som svarat på enkäten, även om resultatet är något försämrat vid en jämförelse med tidigare undersökning. De flesta kommentarerna handlar om att kollegorna inom den egna enheten inte sitter i huset, utan på andra platser i regionen och att samarbetet främst sker via Skype. Några menar att samarbetet mellan kollegorna blivit sämre då de ses alltmer sällan, vilket försämrat sammanhållningen inom gruppen. Andra beskriver att det nya arbetssättet skapar en gemenskap och ett utökat kontaktnät.

Båda mätningarna visar att respondenterna alltid eller ofta erfar en bra stämning mellan sig och sina arbetskamrater, även här kan en se ett något försämrat resultat jämfört med innan flytten. Samma mönster finns angående delaktigheten i gemenskapen på arbetsplatsen. Några kommentarer ges och handlar mestadels om att gemenskapen försämrats sedan flytten till det nya huset. Övetskapen om var de närmsta kollegorna finns och färre gemensamma fikastunder beskrivs ha lett till minskad samhörighet och en mer opersonlig miljö. Andra menar att samhörigheten är god och det är en social plats att arbeta på.

Hälsa och välbefinnande

Svaren ter sig något mer negativa vid en översiktlig jämförelse med undersökningen innan flytten till det nya huset. Särskilt tydligt är det gällande känslan av att vara ofokuserad och fullt koncentrerad. Några kommentarer handlar om att det är svårare att koncentrera sig i det nya huset, dels på grund av återkommande störningsmoment och dels på grund av dålig luft. Andra menar att svaren är beroende av arbetsuppgifternas karaktär, bristande ledning eller orsaker som inte är jobbrelaterade.

Känslan av stress har ökat något sedan senaste mätningen. Enstaka kommentarer lämnas som beskriver att stressen beror på arbetssituationen, pressade tidplaner och otydlighet i yrkesrollen. Personer som anger att de haft huvudvärk är något fler nu än tidigare. De flesta kommentarerna rör huvudvärk och det är flera som beskriver att de oftare har huvudvärk nu än innan flytten till det nya huset och att det troligen beror på bristfällig ventilation.

Arbetsbelastning

En genomsnittlig arbetsvecka består till 72 % av koncentrationskrävande arbete och till 28 % av rutinmässiga uppgifter. I stort sett samma som vid föregående undersökning.

Allmänna frågor

Till största delen består en genomsnittlig vecka på kontoret av enskilt arbete. Vid en jämförelse med föregående undersökning har antal timmar då en arbetar ensam minskat något, medan antalet timmar i mindre grupp ökat. Medelåldern på de som svarat är 49 år. Merparten – drygt 60 procent – av respondenterna är kvinnor, drygt en tredjedel är män och ca 3 procent väljer att inte svara på frågan. De flesta av de som besvarat enkäten arbetar inom Koncernkontoret (28 %), följt av Västtrafik (17 %) och Regionservice (15 %). Av de som svarat är 252 personer (89 %) medarbetare och 30 personer (11 %) chefer.

Den genomsnittliga arbetstiden per vecka inklusive övertid är 40,3 timmar. Av de som svarat på enkäten är det 147 personer motsvarande 52,5 % som i genomsnitt arbetar 40 timmar i veckan, 28 personer (10 %) arbetar färre än 40 timmar och 105 personer (37,5 %) arbetar fler. Uppskattningsvis förläggs i genomsnitt 65 % av respondenternas arbetsvecka på kontoret, ca en fjärdedel på annan plats och 9 % hemma. Vid en jämförelse mellan de två undersökningarna har andelen på kontoret minskat från 68 % till 65 % och andelen hemma ökat från 6 % till 9 %. Flera av de som svarat nämner att de i större utsträckning än tidigare arbetar på distans, då de på ett eller annat sätt inte trivs i det nya huset. Det kan handla om avsaknaden av de närmsta kollegorna, upplevd dålig luft eller för mycket intryck i den aktivitetsbaserade miljön. Vissa beskriver att de inte har möjlighet att arbeta hemma eller att deras arbetsvecka till stor del består av resor.

2019-08-30

Dokumentnamn: Utvärdering av arbetsmiljö och arbetssätt i nya Regionens hus i Skövde

Diarienummer: RS 2018-06347

Kontaktpersoner: Cecilia Olbin Gard och Åsa Rydin Svenberg, koncernavdelning data och analys

Telefon 070-082 45 46, 070-394 09 20

E-post: cecilia.gard@vgregion.se, asa.rydin@vgregion.se